

florile dalbe

Premiul Internațional
PENTRU CALITATE ȘI EXCELENȚĂ

"STEUA CALITĂȚII"
Categorio AUR

PARIS 2008

International Gold Award
STAR FOR LEADERSHIP IN QUALITY

22 mai, 2025
Nr. 19-20 (4525-4526)
Prețul 20 lei
Fondat: martie 1941
Serie nouă: 1990

ISSN 1857-3851

www.floriledalbe.md

săptămânal educativ-cognitiv și literar-artistic pentru copii și adolescenți

Fondator: Ministerul Culturii al Republicii Moldova

MAXIMA SĂPTĂMÂNII

Alegerile sunt balamalele destinului.

Edwin MARKHAM (1852-1940), poet american

Acord liric

Emilia CĂLDĂRARU

TOATE MESERIILE

Eu pe tata azi l-am întrebat:
„Care meserie e mai bună?”
El a râs și mi-a răspuns îndat':
„Asta nimeni nu știe sa,-ți spună!”
Dar grăbi s-adauge îndată
Când citi în ochii mei mirare:
„Orice meserie-i minunată,
Dac-o faci cu drag și-ndemânare;
Poți fi muncitor într-o uzină,
Medic, pădurar, aviator,
Poți lucra în sonde sau în mină,
Pe ogor sau în laborator.
Peste tot nevoie e de tine
Și de mâna și de mintea ta,
Ca să-i fie omului mai bine
Și să înflorească patria!”

Știu acum și spun nedezmintit:
„Toate meseriile-s frumoase!
Fiindcă rodul lor meșteșugit
Ne aduce tuturor foloase!”

• Orice meserie este bună....

ORIZONT COGNITIV: De ce? De când? De unde?

DE CE șovăim la alegerea viitoarei profesii?

Acum, când zile numărate mă mai despart de absolvirea liceului, meditez tot mai mult și mai profund în ceea ce privește alegerea facultății și profesiei pe care voi studia-o pe viitor. Oscilez între câteva preferințe, dar totuși, sincer recunoscând, încă n-am hotărât definitiv... DE CE noi, absolvenții, adesea șovăim la alegerea viitoarei profesii? Ce sfaturi ne-ați da acum, când am ajuns la prima noastră răscruce?

Emilia RACU, elevă în clasa a XII-a

or. Leova

Într-adevăr, dragi absolvenți, iată-vă ajunși la prima voastră răscruce din marele și anevoiosul drum al vieții. Anii de gimnaziu sau de liceu rămân ca o miraculoasă poveste undeva în urmă, în lumea de basm a copilăriei, iar în față vă iese ispititoare maturitate cu sute de căi necunoscute. Pe care să apucați, ca să nu dați greș? Care dintre ele ar putea să vă ducă, încet, dar sigur, către împlinirea unui vis, a celui vis ce îl credeți unicul în stare să vă marcheze întregul destin, întreaga viață?...

E clar că voi, cei care aveți deja bine conturată dorința de a vă continua studiile la colegii sau universități, vă veți încerca neapărat norocul la concursul de admitere. Sunt sigur că băieții și fetele care au pus preț pe carte, în toți anii de școală, vor izbuti să devină studenți. Însă unii dintre voi, absolvenții, s-ar putea să nu treceți prin sîta deasă a concursului. Și nici bani pentru înscrierea prin contract s-ar putea să nu aibă

bunii voștri părinți. Să desperați? În nici un caz. Toată viața vă este încă înaintea. Puteți lesne reuși în următorul an. Sau chiar și peste doi, trei ani, dacă veți avea insistența și tenacitatea cuvenită. Principalul e să vă formulați, încă înainte de absolvire, un scop clar, bine determinat și în concordanță cu vocația nativă necesară viitoarei profesii.

În general, atenție la talentul pe care-l aveți! Unul desenează bine, altul cântă la vreun instrument muzical, celălalt are darul actoriei, al patrulea sculpează bine în piatră sau modelează excelent lutul... Este un dar de la Dumnezeu și, dacă îl urmați, la sigur că veți avea parte de o veritabilă profesie-brătară de aur. Important e ca acest dar divin să fie descoperit la timp de către profesori și părinți, fiind cultivat cu dăruire atât la școală, cât și în familie... Dacă nu-ți urmezi talentul, într-adevăr, poți avea ghinion.

Dar, în ceea ce-i privește pe ghinionști, ar fi bine să nu uitați nici ei că în via-

ță își mai au rostul zeci și zeci de meserii, pe care nu e neapărat să le însușești la colegii, universități sau academii. Ele, aceste meserii, pot fi deprinse direct la locul de muncă, făcând ucenicie la brutărie, frizerie sau... Sau la școlile profesionale și cele de meserii.

N-aș vrea s-o fac pe mentorul, dar nu pot să nu-mi permit câteva sfaturi pentru voi, absolvenții gimnaziilor și liceelor. Nu vă aruncați cu toții de-a valma după profesii așa-zise „romantice” (cântărețe, dansatori, actori...) sau „la modă” (juriști, economiști, vameși, finanțisti, vorbitori de limbi moderne etc.). Viața de azi, dar, mai ales, cea de mâine, are și va avea nevoie mai mult de profesii oarecum prozaice: fermieri, bucătari, frizeri, constructori, ingineri, învățători, medici, contabili, asistente medicale, lucrători calificați în sfera serviciilor sociale, specialiști în tehnologia informației (abreviat din engleză IT-iști), operatori de computere etc.

- Parcă operator de computer este o profesie prozaică?! ar putea să se mire cineva dintre cititorii noștri.

Da, în țările dezvoltate computerul a devenit demult un atribut prozaic al vieții. Așa se va întâmpla (deja se întâmplă!) și la noi. Ca acest fenomen să se producă cât mai curând, trebuie să vă convingeți de un simplu și veșnic adevăr: viața are nevoie de voi oriunde. Deci, nu ezitați la prima voastră răscruce. Pașiți mai ferm în căutarea propriului destin. Succese și... pe curând în maturitate!

Ion ANTON

ABONAREA — 2025

La „Florile Dalbe”
vă puteți abona
oricând!

STIMAȚI PĂRINȚI
ȘI DIRIGINȚI DE CLASĂ,
„Florile Dalbe” înseamnă:

- Un colind pentru mintea și sufletul elevilor de la clasa a II-a până la clasa a XII-a, dar în special pentru cei din ciclul gimnazial;
- Un supliment considerabil de cultură la manualele școlare.

Nu mai stați pe gânduri! Consultați catalogul „Poșta Moldovei” și efectuați abonarea chiar azi! Veți primi revista cu începere din luna iunie.

Relații la tel.: 022-23-37-78;
022-23-41-95

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pentru persoane
fizice și juridice:

1 lună — 40 lei

5 luni — 200 lei

Următorul număr va apărea pe 5 iunie a.c.

2025 - Anul Mihai Eminescu

IDEEA DE EMINESCU SAU DE POET ȘI POEZIE (3)

Deși anii zboară ireversibil, energia Poeziei eminesciene este la fel de inepuizabilă ca și la început. Or, „timpul ca lumină” al Poetului este nu numai unul al poeziei personale, dar și al artei originale și unice care are în posesie veșnicia întâmplată ce suprimă și etalonul, și idolatria, convingându-ne direct și indirect de nevoia permanentă a artei, de conceptul singular al acesteia. „Pentru literatura noastră, Eminescu este un concept” (Nichita Stănescu). Atunci când poetul își îndrepta săgețile contra „criticilor săi” în „șapte zile”, expresia clasică a lui Vasile Alecsandri, de fapt, el însuși apăra ideea de întreg, de artă, de Eminescu, adică de „concept”: „Critici voi, cu flori deșerte, / Care roade n-ați adus, / E ușor a scrie versuri / Când nimic nu ai de spus”. Poetul nu numai că deschide drum interpretării obiective a poeziei, dar totodată îndrumă lumea chemată a o face în limitele bunului-simț și bune-cuviințe, exigențelor și rațiunilor estetice ale artei literare: „E ușor a scrie versuri / Când nimic nu ai a spune / Înșirând cuvinte goale / Ce din coadă au să sune. // Dar când inima-ți frământă / Doruri vii și patimi multe, / Ș-a lor glasuri, a ta minte / Stă pe toate să le-asculte, // Ca și flori în poarta vieții / Bat la porțile gândirii, / Toate cer intrare-n lume, / Cer veșmintele vorbirii. // Pentru-a tale proprii patimi, / Pentru propria-ți viață, / Unde ai judecătorii, / Nendurații ochi de gheață? // Ah! atunci se pare / Că pe cap îți cade cerul: / Unde vei găsi cuvântul / Ce exprimă adevărul?” (Adevărul întreg și întregul adevărului despre ideea de Eminescu sau de Poet și Poezie!). Opera deschisă a Poetului aidoma unui templu milenar încapă prin arta limbii sale literare toată suflarea românească în șirurile ei, toate tridimensiunile timpului (de ieri, de azi și de mâine), de vreme ce Poezia Lui face parte dintre „florile” veșnice ce „poartă rod în lume”, lucrează în cuvintele și în sentimentele, în gândurile și în visurile, în cutezanțele și în aspirațiile unei țări, unui neam zălogit istoriei bimilenare și frumosului spiritual general-uman. „Eminescu, după același prinț și poet admirabil al „Necuvintelor” care este Nichita Stănescu, a devenit stil național, enclavă în care ne ridicăm portretul spiritului nostru individual, tărâm cucerit în spiritualitate de către efortul de gândire al unei națiuni”. Iar „Ziua lui de naștere tinde să devină sărbătoare a poeziei, așa cum pentru portughezi sărbătoarea poeziei este nașterea lui Camões”. De aceea, se vede, „Eminescu se mira înminunat că ar fi putut să creadă că ar putea să moară vreodată...” Când „Eminescu este numele acestei țări”. Iar „România este numele lui Eminescu”, conform aceluiași mare poet al secolului al XX-lea Nichita Stănescu. Estetica sentimentului și sentimentul estetic al operei eminesciene oricând ne va putea aduna imaginar în jurul ideii nemuritoare de Eminescu sau a celei de Poet și Poezie anume din perspectiva întregului pe care El l-a constituit ca un Demiurg și care întreg indirect îl reconstituie actualmente din totdeauna sa, adică îl „redă” pe sine Lui însuși (și nouă...), metaforic vorbind, în scopul dezinteresat și cultural al aceleiași idei de întreg, de Poet și Poezie, care idei în cazul Lui (și al nostru...) este UNUL: ideea de Eminescu. Privit de la înălțimea zborului de pasăre și în profil, ulmul, arborele horoscopic al „poetului nostru național și universal” (G. Călinescu) și nu teiul-geamă, pe care și l-a adoptat într-o identitate lirică de sine creatorul, liniile subțiri ale ramurilor, ale vârfurilor mai cu seamă, ne amintesc de liniile de tuș ale incomparabilelor desene ale Ligiei Macovei la operele eminesciene în punctele și în clipele cele mai dense și mai fierbinți ale acestora, conturând dincolo de expresie însăși singularitatea și individualitatea hyperionică a singurătății eminesciene din albastrimile sale selenare. De aici, credem, și clipa veșnică a „luminii de lună” a creației lui ce veghează și universul nostru primordial – copilăria și adolescența – izvorul nesecatelor sale căutări și meditații. Tot de aici și nesfârșitele și mereu netrecătoare întrebări retorice: „Ce te legeni, codrule, / Fără ploaie, fără vânt, / Cu crengile la pământ?”; „Codrule, codrule, / Ce mai faci, drăguțule?...”; „Unde ești, copilărie, / Cu pădurea ta cu tot?” La care și prin care a lucrat, lucrează și pururea va lucra poezia eminesciană într-o „oprire a clipei frumoase”, minunate. Eminescu, poetul clipei veșnice, și „frumoase”, minunate, a cântat pe lângă frumusețea zeiască a plaiului românesc, pe lângă „scăderea zilelor” și „creșterea nopților” și netrecerea „trecerii vremii sale”, grație faptului că „a fost, înainte de toate, liric prin excelență al propriilor sale experiențe, al propriei sale vieți, cu bucuriile și deznădejdiile ei” (Perpessiciu). Lirica sa vizionară atestă aceste adevăruri „cu asupra de măsură”. E destul să începem a recita din memorie versuri din neuitatele opere eminesciene *Fiind băiet păduri cutreieram* și din *Revedere*, din *Ce te legeni?...* și din *Peste vârfuri*, din *Călin* (*File din poveste*) și din *Somnoroase păsărele*, din *O, rămâi...* și din *Frează de codru*, din *Seara pe deal* și din *Crăiasa din povești*, din *Copii eram noi amândoi* și din *Viața*, din *Codrule, Măria ta* și din *Lacul*, din *Din străinătate* și din *Povestea codrului*, din *Scrisoarea III* și din *Luceafărul*, ca să ne simțim mereu reînnoiți sufletește de frumusețea nepereche a naturii eminesciene, umanizate, a clipei ei veșnice. A naturii pe care până la Eminescu doar de Vasile Alecsandri fusese ridicată la rang de eternitate a frumosului.

Tudor PALLADI

ORIZONTURI

Acad. Ion TIGHINEANU în dialog cu profesorii

NANOTEHNOLOGIILE

Pe 5 mai 2025, președintele Academiei de Științe a Moldovei, academicianul Ion Tighineanu, a susținut o prelegere publică captivantă în fața a peste 150 de elevi și profesori de la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din orașul Drochia.

Evenimentul, parte a campaniei de promovare a științei în școli, a fost marcat de o primire caldă-roasă, academicianul fiind întâmpinat cu tradiționala pâine și sare și un recital de poezie din partea celor mai talentați elevi din liceu. În cadrul prelegerii, președintele AȘM a vorbit despre ritmul accelerat al dezvoltării tehnologiilor moderne, subliniind impactul profund al nanotehnologiilor asupra

transformărilor majore din ultimele decenii. Acad. Tighineanu a captat atenția auditoriului, explicând modul în care aceste inovații au revoluționat diverse domenii și au deschis noi oportunități pentru viitor. Dezvoltarea accelerată a nanotehnologiilor la nivel global, începând cu anii 2000-2001, l-a determinat pe Acad. Ion Tighineanu să creeze un Centru performant de cercetări în domeniul nanotehnologi-

ei la Universitatea Tehnică a Moldovei, unde, pe parcursul ultimilor 25 de ani, multe zeci de tineri au avut posibilitatea să realizeze stagii de cercetare și teze de doctorat, astfel să contribuie la dezvoltarea domeniului nanotehnologiilor. Unele dintre cele mai remarcabile realizări au fost prezentate în cadrul prelegerii, menționând „Litografia cu Sarcină de Suprafață”, micro-nano-motoarele constituite din nanotuburi,

Profesorul care mă inspiră

Aici învăț să visez fără teamă

În fiecare dimineață, pășesc pragul clasei cu aceleași emoții, ca și cum aș deschide poarta către un univers al cunoașterii, un loc unde curiozitatea mea prinde aripi. Aici mă așteaptă privirea caldă a profesorilor, care îmi luminează calea spre descoperire, construiesc poduri între trecut și viitor, între generații. Ați simțit în vocea profesorului puterea de a face ca o simplă lecție să devină o fereastră către infinit? Eu, da. Acesta este harul unui adevărat profesor: de a inspira, de a deschide minți și suflete.

Avem profesori minunați la liceu, dar sunt atașată în mod deosebit de cei care m-au îndrumat în cadrul olimpiadelor școlare, când nu doar cunoștințele, ci și încrederea și susținerea lor m-au determinat să-mi depășesc limitele. Datorită dumnealor învățarea a devenit pentru mine o aventură nesfârșită, când pot să visez fără teamă.

Aștept cu nerăbdare lecția de istorie, ca s-o ascult pe doamna Anna Brumărel, care dă viață trecutului, transformând orice eveniment istoric într-o poveste vie. Când vorbește despre regi și regine, despre bătălii și înfrângeri, nu ne prezintă fapte seci, ci imagini vibrante, pline de culoare și de emoție. Profesoara este cea care ne încurajează să căutăm răspunsuri și să nu vedem istoria doar ca pe o succesiune de date, ci ca pe o busolă care ne ghidează spre înțelegerea lumii în care trăim.

La fel de captivante sunt și lecțiile doamnei Nadejda Scurtu, profesoara de biologie. Adevărate incursiuni în misterele naturii, unde fiecare organism este un univers viu. Explicate de dumneaei, plantele devin ființe ce respiră și cresc, fiecare având rolul său în vastul mecanism al vieții. Studiind corpul uman, fiecare organ pare să prindă viață, iar procesul de învățare devine o aventură fascinantă în lumea microscopică a celulelor și organelor. În prelegerile doamnei Scurtu simți acea legătură profundă dintre noi și natura care ne înconjoară, respectul pentru viață în toate formele ei.

În mod similar, doamna Tatiana Pânzari, profesoara de franceză, ne invită într-o călătorie plină

La Președinție, cu dna profesoară Anna Brumărel

de emoție, în care limba devine un mijloc de a explora nu doar cuvinte, ci și cultura și spiritul unei națiuni. Astfel, limba franceză este o poezie vie, care prinde viață în fiecare frază, în fiecare propoziție. „La langue française n'est pas seulement un moyen de communication, mais une véritable poésie vivante”, spune adesea, iar cuvintele dumneaei ne îndeamnă să privim fiecare lecție ca pe o oportunitate de a pătrunde adânc frumusețea limbii și a lumii pe care o descrie.

Acești sculptori de caractere și destine mi-au oferit cunoștințele necesare, dar și au fost acele mâini nevăzute care mi-au ridicat aripile, atunci când păream prea obosită pentru a zbura. Lecțiile dumnealor rămân scrise în sufletele elevilor, ghidându-le pașii în viață.

Valeria BANU, elevă în clasa a XI-a la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” s. Sudarca, r-nul Dondușeni

ȘTIINȚIFICE

Aerogalnitul – primul material artificial care denotă proprietăți duale hidrofile și hidrofobe, adică concomitent atrage și respinge apa ș.a.

Adresându-se elevilor, academicianul a evidențiat frumusețea și importanța muncii de cercetare. „Cercetarea este o activitate captivantă. Unii aleg să o urmeze toată viața, alții pe perioade mai scurte, dar, în orice caz, ea contribuie enorm la dezvoltarea multilaterală a personalității”, a declarat președintele

• Portret colectiv la despărțire

SCHIMBĂ LUMEA

• Prelegerea i-a intrigat pe toți...

ASM. Prin aceste cuvinte, el a încurajat tinerii să fie curioși și să se implice în activități de cercetare, subliniind rolul acestora în for-

marea unei gândiri critice și inovatoare, deschizând oportunități profesionale la nivel internațional. În discuții cu colectivul

de profesori, președintele ASM i-a îndemnat pe aceștia să identifice elevii talentați și să îi motiveze pentru a descoperi universul cunoașterii, oferindu-le tot sprijinul necesar, inclusiv prelegeri multidisciplinare și colaborarea cu instituțiile de cercetare.

Evenimentul de la Drochia reprezintă un pas important în misiunea Academiei de Științe a Moldovei de a inspira noua generație să descopere și să aprecieze știința, consolidând legătura dintre mediul academic și tinerii dornici de cunoaștere.

Cristina BUMBU

EVENIMENT CULTURAL

Evenimentul a început în holul școlii cu vernisarea lucrărilor picturii, sculpturii și profesorului Serghei Damian, dar și ale desenelor elevei Maria Gabură.

Moderatorii, profesorii Tatiana Crețu și Sergiu Ștefan au informat publicul despre momente importante din viața și activitatea lui Serghei Damian. S-a remarcat faptul că, în calitate de profesor la Școala medie Bujor (până în 1993) și apoi la Liceul Teoretic nr. 8 din Chișinău, Serghei Damian a promovat valorile artelor vizuale plastice, contribuind la formarea gustului estetic și la dezvoltarea culturii generale a elevilor. Începând cu anul 2008, a activat ca pictor în Irlanda, iar în 2020 a revenit în satul natal.

Profesoara **Eleonora Timošenco**, foști elevi ai

Un om al artei, al inimii și al ÎNVĂȚĂTURII

Pe parcursul anului de studii 2024-2025, s-a derulat proiectul interinstituțional „Serghei Damian, pilon al culturii”, la care au luat parte Gimnaziul Mirești și Gimnaziul Bujor. Pe data de 2 mai, la Gimnaziul Bujor a fost desfășurată activitatea de totalizare a proiectului.

celui comemorat, rudele apropiate – fratele Alexandru Damian, fiica Cătălina și verișoara Elena Moșneagu – au evocat cu emoție calitățile sale omenești excepționale: bunătatea, generozitatea și devotamentul față de familie și cultură.

Atmosfera de sărbătoare a fost întregită de lansarea videoclipului piesei „Dascăle iubite...”, interpretat de subsemnata (versurile: profesorul Sergiu Ștefan, melodia: maestrul Mihai Florea).

La fel, picturii i-a fost dedicat concursul de lucrări plastice „Bucetul recunoștinței”, jurizat de către Natalia Duca, pictor, profesoară de arte vizuale la Școala de Artă „Timotei Bătrânu” din Hâncești; Elena Moșneagu; Cătălina Damian și Alexandru Damian.

Marele Premiu i-a revenit elevei **Maria Gabură** din

Bujor, iar Premiul „Serghei Damian” – **Victoriei Crețu** (Mirești) și **Mihaelei Răileanu** (Bujor). Pentru compoziții inedite a fost acordat Locul I **Cătălinei Onuță** și **Anei-Maria Mițco** (Bujor). Elevii au fost menționați cu diplome, rechizite școlare necesare pentru pictură, iar premianților li s-au oferit lucrări realizate pe pânză.

„Am admirat creațiile elevilor din ambele școli și sperăm că ne veți impresiona și la următoarele ediții”, a menționat Natalia Duca.

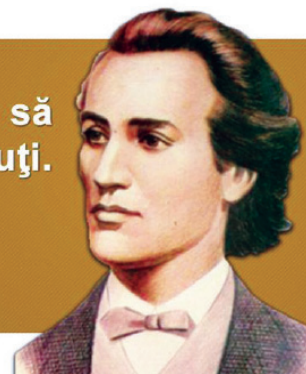
La rândul său, coordonatorul principal al evenimentului, Sergiu Ștefan le-a mulțumit tuturor pentru implicare și contribuție, subliniind că proiectul va continua și în următorii ani de studii.

Alexandrina DOBOȘ,
elevă la Gimnaziul Bujor
r-nul Hâncești

Lumina spiritului

Menirea vieții tale e să
te cauți pe tine însuși.

Mihai Eminescu

MAXIME ȘI CUGETĂRI
de Mihai Eminescu

• De-ai fi aici, te-aș pupa! Dar așa să pup în vânt? Căci tu ești începutul și sfârșitul vieții mele, cu tine se-ncepe și se-ncheie gândul meu.

• Limba este măsurariul civilizației unui popor.

• Stejarul crește numai unde-i pământul bun, buruienile cresc pretutindeni.

• Inima foarte caldă și minte foarte rece se cer de la un patriot.

• De la Roma venim, din Dacia traiană.

• Nu explicațiile ce se dau faptelor, ci faptele însele sunt adevărul.

• Nu noi suntem stăpânii limbei, ci limba e stăpâna noastră.

• Inteligența este puțința de a vedea și reproduce obiectiv cele ce există și se întâmplă.

• Contrazice-te singur și vei găsi pace.

• Știință poate câștiga oricine voiește, judecată, nu.

• Lumea-i cum este și ca dânsa suntem noi.

Leo BUTNARU

LEO-
LOGISME

• Pe cine amintește pruncul care abia prinde să meargă copăcel? Pe marinarul pe puntea corabiei izbite de furtunile vieții.

• Sufletul omului este teatrul de taină al unui actor. Ah, câte se tot joacă în el!

• Când, după multă vreme, deschizi capacul pianului, de bucurie claviatura parcă ar râde cu toți dinții.

• Teatrul unui actor. Teatrul pentru copii al unei păpuși marionete.

• Cum e să scrii în mai multe genuri literare, să fii un scriitor, cum se mai zice, total? E o stare și o încercare de a organiza haosul, de a-i da formă, forme. Uneori, se întâmplă să reușești.

• Propun ca titlu de membru onorific al Uniunii Scriitorilor din România să-i fie acordată autoarei celor *O mie și una de nopți*, *Șeherezada*, care, dacă ar fi povestit în zilele noastre, nu este sigur că ar fi ajuns laureată a Premiului Nobel.

• Tot mai mulți necititori cap-coadă pe cap de scriitor.

• Maică Literatură Română, iartă-i scriitorului involuntara-i neascultare de-a se fi născut la Chișinău și nu la București.

• Da, domnule Shakespeare, viața e un teatru. Cu cei mai mulți sufleori.

(Va urma)

CĂLĂTORIE COGNITIVĂ

SALUT, EUROPA!

De Ziua Europei, picii din clasa a II-a „B” de la Gimnaziul „N. Costin” din Chișinău, însoțiți de doamna învățătoare **Inga TOFAN**, au pornit într-o călătorie fascinantă prin cele mai frumoase locuri din țările Uniunii Europene. Copiii le-a fost de mare ajutor cartea „Uniunea Europeană. Atlas geografic pentru școlari”. Datorită acesteia dna **Rodica GANGURA**, bibliotecară la departamentul Mediateca al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, i-a ghidat în drumeția imaginară.

Copiii au aflat cum s-a format casa Uniunii Europene, care sunt statele membre și principiile lor de coeziune.

Elevii au avut ocazia să intoneze imnul UE „Odă bucuriei” și au desenat steagul Uniunii Europene, simbol al unității și solidarității.

Spre sfârșitul călătoriei, ei au făcut schimb de impresii și au descoperit că mai au încă multe de vizitat: cel mai mare oraș de distracții pentru copii LEGOLAND, Castelul Neuschweinstein, care i-a inspirat pe cineasți în crearea filmului-poveste „Frumoasa din pădurea adormită”, Muzeul Luvru, Castelul Peleş din Sinaia și multe alte destinații. Uniunea Europeană este un tărâm minunat, pe care dorim să-l cunoaștem și să-l aducem aproape de Moldova.

Cor. „F. D.”

Jocuri de pe când străbunica era mică

DE-A POARCA

Acest joc din vechime se aseamănă întrucâtva cu hocheiul... pe iarbă.

Cincisprezece-douăzeci de jucători se aranjează într-un cerc cu diametrul de 6-8 metri, fiecare lângă gropița săpată de el. Ei au în mână câte un băț, pe care îl țin cu un capăt în gropiță. În centrul cercului se află „gogerul”, o groapă mai mare și mai adâncă. Jucătorii aleg un „porcar”. El se află

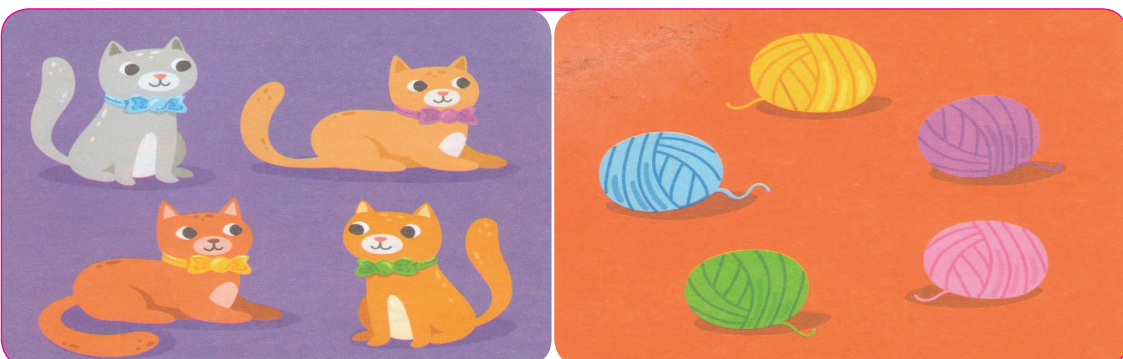
în afara cercului, „paște poarca” (o minge, o piatră, un ciot de lemn sau o cutie de conserve).

Porcarul începe a mână poarca cu bățul spre goger, încercând să se strecoare cu ea printre jucătorii din cerc. El tot zice: „Hai la goger, hai la goger!” Ceilalți fac tot posibilul pentru a-l împiedica pe porcar. Bătând poarca cu bețele, ei o mișcă cât mai departe, „la păscut”. Porcarul are dreptul

să ocupe una din gropițele din cerc rămase libere, când băieții se alungă după poarcă. Dacă porcarul izbutește să ocupe cu bățul său o gropiță liberă, atunci rămâne stăpânul ei, iar fostul stăpân devine porcar și jocul continuă. În cazul în care porcarul reușește să mână poarca până la goger, el câștigă jocul și capătă dreptul să ocupe un loc în cerc. Din numărul jucătorilor din cerc se numește (la rând ori la sorți) alt porcar.

EȘTI ISTET?

Taie cu un X atâtea elemente, încât să rămână trei pisici și trei ghome. Trimite răspunsul la redacție și participă la concursul nostru.

Povestiri de seama voastră

Silvia URSACHE

MAGIA CIRCULUI

(fragment)

Gloata de copii dădu buzna spre gardul pliant și prinse a se uita cu mare interes printre crăpăturile lui la antrenamentele artiștilor. Un dresor mustăcios într-un frac roșu și cilindru de mătase, îi striga: „Allez hop!”, pocnind din bici, unui leu gigantic, cu o coamă flocoasă. Leul, care stătea cuminte pe postament, făcu un salt enorm și trecu printr-un cerc cuprins de flăcări, fără a-l atinge. Alături, o doamnă pitică, cu o cravașă în mână, dresa și ea un tigru. Felina dungată se uita cu devotament la stăpâna sa, îndeplinindu-i toate poruncile.

Doi frați, Max și Eric, priveau printre gard, impresionați peste măsură de cele văzute.

– Asta mai înțeleg și eu! exclamă Max.

– Cât de curajos trebuie să fii ca să poți dresa un tigru! îi luă vorba din gură Eric. Tare aș vrea să încerc și eu!

– Păi, ce ne împiedică? ridică din umeri Max.

– Privește mai repede încolo, în stânga, să vezi ce se întâmplă! exclamă, entuziasmat, Eric, ghiontindu-l din rășputeri.

Max își încordă privirea și iată ce-i văzură ochii: la gura unui cort stăteau doi scamatori deghizați în clovni. Primul bătea zgomotos din palme și din cort apărea ca din senin un tigru. Apoi, peste câteva clipe, celălalt bătea și el din palme, tigrul dispărea ca prin farmec și în locul lui apărea un leu fioros.

– În viața mea n-am auzit de o așa magie, darămite să o văd cu ochii mei! rosti Max.

– Cât de mult aș vrea să pot executa asemenea trucuri! Oare cum aș putea să le învăț? rosti cu voce tremurândă Eric.

– Cred că o fi având ei vreo carte de magie din care au învățat toate acestea, zise, increzător, Max.

– Atunci e simplu de tot. La noapte, când toată lumea va dormi, vom pătrunde neobservați pe teritoriul circului. Magia poate să mai aștepte. Pentru început, zic să facem cunoștință cu leul și cu tigrul...

(Din cartea „Vine circul!”)

Glume

- Câți ani ai, puiule?
- Șapte.
- Și ai venit cu părinții la meci?
- Da`ce, credeți că am putut scăpa de ei?

* * *

- Tăticule, tu ai o memorie vizuală bună?
- Sigur că da, am...
- Ei bine, atunci să știi că tocmai am spart oglinda în care te bărbierai.

* * *

- Vrei să mâncăm câte o prăjitură? îl întreabă Cornel pe prietenul său.
- Cu plăcere!
- Atunci sun-o pe bunica și spune-i că sosim la masă.

* * *

- Mama vă roagă să-i împrumutați zece ouă să le pună la clocit, îi spune Mărioara unei vecine.
- Bravo! N-am știut că aveți cloșcă.
- Nu avem. Vom împrumuta una de la altă vecină.

ÎNTĂLNIRI DE SUFLET

Făt-Frumos, preocupat de problemele globale

În cetatea Cărții din inima capitalei, cum este numită filiala nr. 2 a Bibliotecii Naționale pentru copii „Ion Creangă”, a avut loc o întâlnire de suflet și de basm cu un scriitor neobișnuit. În primul rând, prin numele pe care îl poartă - Petre Crăciun. Ați auzit de Sfântul Petru?! Dacă nu, veți afla... dar pe Moș Crăciun care aduce daruri copiilor îl cunoașteți foarte bine...

căci poveștile au fost și au rămas pline de înțelepciune. Dar... fiți răbdători, ca învățătorii voștri, și ascultați ordinea activității de mai departe. Copiii, cum numai l-au văzut pe scriitorul Petre Crăciun, l-au năvălit cu întrebările...

Mai întâi, însă, să vă spun eu cine este! E Laureat al Premiului Uniunii Scriitorilor din România, Președintele Filialei Literatură pentru Copii și Tineret din București, autor al multor cărți apreciate de cititorii de toate vârstele, și de criticii de toate gusturile literare, cărți premiate în Țară, dar și peste granițele ei...

- Mai bine spune cum să punem capăt acestor lupte care durează de pe vremea când nici nu existau poveștile?

- Am să stau de vorbă cu Zmeul și nădăduiesc să-l conving să ne oprim din luptele astea care nu folosesc nimănui. Așa am să fac, Ilenuță!”

În pofida conflictelor de veacuri dintre forțele binelui și ale răului, Făt-Frumos și Zmeșorul se împrietenesc. Au stat ei și s-au gândit cum să procedeze?! Și au găsit că „Pacea” e cea mai bună cale. Au căzut de acord să inventeze un joc sportiv, ca să distreze copii...

• Aspect din sală

Mie mi s-a părut oarecum ciudat că Petre Crăciun vine cu daruri și primăvara, în perioada Sărbătorilor Pascale... Și ce dar! Se formase o coadă la cartea sa „Făt-Frumos și Fala Zmeilor salvează Apa vie”, proaspăt apărută la Editura Zorio, București. O carte ilustrată inspirat de pictorița Cristina Diana Enache. Au mai lucrat la această bijuterie editorială Mihaela Hură, corectură, și Cătălina Crăciun, tehnoredactare.

La masa rotundă a filialei, unde se adună, de obicei, iubitorii de basme, dar și viitorii conducători de Țară, s-au întâlnit scriitori și elevii din clasa a III-a „C” de la Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Prim”, ghidați de învățătoarea Aliona Rîbalco. Numele scriitorului Petre Crăciun e bine cunoscut în spațiul românesc, dar și peste hotare.

Crăciun Petre, năzdrăvan cum e din fire, și-a chemat la masa discuțiilor pe marginea Povestirii și prietenii săi de breaslă: Sergiu Atanasiu, Ion Anton, Iulian Ciocan, Maria Pilchin, Iulian Filip, Traian Vasilcău, Titus Știrbu, Vlad Sărătilă. Evenimentul a fost moderat de scriitoarea Claudia Partole, stăpâna Salonului literar-artistic „La Creangă”. Au fost alături Eugenia Bejan, director general al BNC „Ion Creangă”, și Claudia Balaban, director de Onoare al Bibliotecii, Adrian Ghicov, profesor universitar. Ne privea din fotografie și Ion Creangă, bucuros că are și în veacul nostru un frate-scriitor la fel de talentat. A reardus din uitare personajele preferate ale străbunilor - Făt-Frumos și Ileana Cosânzeana, eroi preocupați de... probleme globale ale existenței noastre, de care să ia aminte, citind povești împreună cu copiii, și demnitarii mari,

Copiii au mai aflat că Petre Crăciun este un mare povestitor cu un rar simț al umorului, că doar nu degeaba e frate cu Ion Creangă. El are doi copii, șase pisici (aici a rămas în urmă de Creangă, care avea 15 pisici!). Ion Creangă cred că îl invidiază un pic pe Petre Crăciun, care nu scrie cu pană și nu poartă călimara la școală, dar are telefon fermecat și poate vorbi cu cine vrea de pe tot globul pământesc! Of! Că mică s-a făcut lumea asta, s-o fi crucit Ion Creangă, dar și zilele trec repede... Nu mai ține nimeni seamă de glasul pupezei, parcă o fi amuțit și ea la atâtea năzdrăvăni cu Inteligența Artificială, care, cică, și povești scrie... Doamne... Doamne, nici chiar așa!...

La fel cum săpăturile arheologice, pe care le-a făcut începând cu anii studenției, aduc la lumină trecutul, Petre Crăciun sapă adânc pentru a scoate la suprafață eroi „uitați”, adaptându-i la realitățile și necesitățile actuale.

„Ehei, Făt-Frumos nu mai este cum era pe vremuri... Izvorul cu Apă vie pe care îl știam eu a secat. Oamenii mi-au spus că este un efect al unui fenomen ciudat care se numește „încălzire globală”. A trebuit să merg la al treilea izvor, dar, ghinion, acela era închis pentru că fusese otrăvit cu niște substanțe de la o fabrică a oamenilor...”

ii.... Zmeșorul chiar învață la „Școala de schimbare a caracterului zmeiesc”.

Elevii au mai aflat că Petre Crăciun, când nu scrie povești, adună condeie, stilouri de tot felul și e mândru că are o colecție impunătoare... De fapt, copiii dintotdeauna colecționau ceva. Acum unii preferă să strângă cărți, fiecare dorindu-și o bibliotecă personală neapărat cu autografe de la scriitorii în viață. Bunăoară, Remi Romanciuc, un cititor împătimit, ne-a spus că sora lui mai mică are o mulțime de cărți scrise de Titus Știrbu.

Autorii celor mai interesante întrebări au fost elevii: Remi Romanciuc, Amelia Onica, Delia Chivu, Daniel Blându, Daniel Dubanjiu, Andrei Vrabie. Remi Romanciuc, un băiat cu multe lecturi consistente, este un pui de Făt-Frumos, înzestrat cu capacități deosebite. Nu știm ce va deveni în viitor: scriitor, critic de artă, actor, învățător, medic, politician, businessman, dar deja dă dovadă de curaj, înțelepciune, spirit analitic, astfel încât, la finele întâlnirii, a fost aplaudat pentru îndemnul său la noi lecturi și întâlniri spectaculoase, care ne fac viața mai frumoasă.

Tamara PERETEATCU

• Portret colectiv ca amintire

APRECIERI

Adrian GHICOV: „Făt-Frumos și Fala Zmeilor salvează Apa vie”, împodobită cu ilustrațiile Cristinei Dianei Enache - este o carte despre valorile perene... Grație acestui basm modern al lui Petre Crăciun, am dialogat cu pasărea albastră a copilăriei. Nimic mai frumos, mai adevărat, mai cald și mai aproape decât acest fabulos domn Crăciun în apa vie a basmelor de primăvară!”

Claudia PARTOLE: „Poveștile lui Petre Crăciun, asemeni unui liant, făuresc punți deghizate în metafore între ce a fost, ce avem și ce va fi. Scrise în mod firesc, ele sunt credibile, te fac să te regăsești în personaje ducătoare de bine, dar îți trezesc și o mare milă față de cele care, menite de Răul-răilor, sfidează Binele și Frumosul Vieții. Scrierile acestui mare povestitor contemporan, ca o Apă vie, îmblânzesc și luminează partea supărată a Lumii...”

Ion ANTON: „Deși Petre Crăciun operează în poveștile sale cu nume de personaje din basmele populare folclorice, care au ajuns la noi din negura vremurilor demult apuse, când nici scrisul nu apăruse încă, totuși el este un iscusit autor de basme culte, surprinzătoare prin originalitate și modernitate ideatică. „Făt-Frumos și Fala Zmeilor salvează Apa vie” este un exemplu elocvent în acest sens. Ni se oferă spre lectură o poveste mai altfel, în care Binele și Frumosul înving Răul și Urâtul nu prin violență, ci prin educație, prin umanizarea treptată a „zmeilor crânceni și fioroși”, familiarizându-i, în final, cu valorile Frumosului și Binelui.”

Traian VASILCĂU: „Petre Crăciun scrie povești într-o lume pornită tot mai mult într-o goană aprigă după roboți industriali. Aceștia, mâine, ar putea să înlocuiască și scriitorii.

În cea mai recentă carte a sa, „Făt-Frumos și Fala Zmeilor salvează Apa vie”, autorul îmbunează zmeii. Din răi îi face buni, din lacomi - darnici, din vrăjmași - prieteni.

Toată Opera scrisă și semnată de Petre Crăciun până acum poate fi asemuită Apei celei Vii, din care, sorbind, ne potolim și setea gurii, și setea sufletului, de care mai că am și uitat în aceste bicsnice vremi.

Poveștile lui Vindecă și trupește, și sufletește. Eu însumi, fiind în spital, am citit monumentală lui carte „Odaia Fericirii”, care m-a ajutat, într-un mod miraculos, să mă ridic din patul de suferință!”

Vlad SĂRĂTILĂ: „Un mare prieten al celor mici opina că, atunci când scrii pentru copii, ai obligația să fii fericit. Altfel nu vei reuși. Lansarea volumului „Făt-Frumos și Fala Zmeilor salvează Apa vie” semnat de Petre Crăciun, a arătat că această stare de fericire trece ușor de la om la om și rămâne o constantă a sufletului. Există o singură condiție: cartea care rezultă din nesomnul autorului să poarte amprenta fericirii. Din acest punct de vedere consider că cei prezenți la lansare au trecut printr-un sentiment vrăjit de fericire, și pe parcursul a câteva ore, au devenit vase comunicante.

Tamara PERETEATCU: „Orice lansare e o zi de naștere pentru carte, e un „botez” la care vin cu bucurie oaspeții dragi să-i felicite pe creatorii ei. Cartea „Făt-Frumos și Fala Zmeilor salvează Apa vie” are un mesaj profund, Petre Crăciun având studii temeinice, a obținut și Master în comunicare la facultatea de Istorie și Filozofie, Universitatea din București, specializarea „istorie veche”.

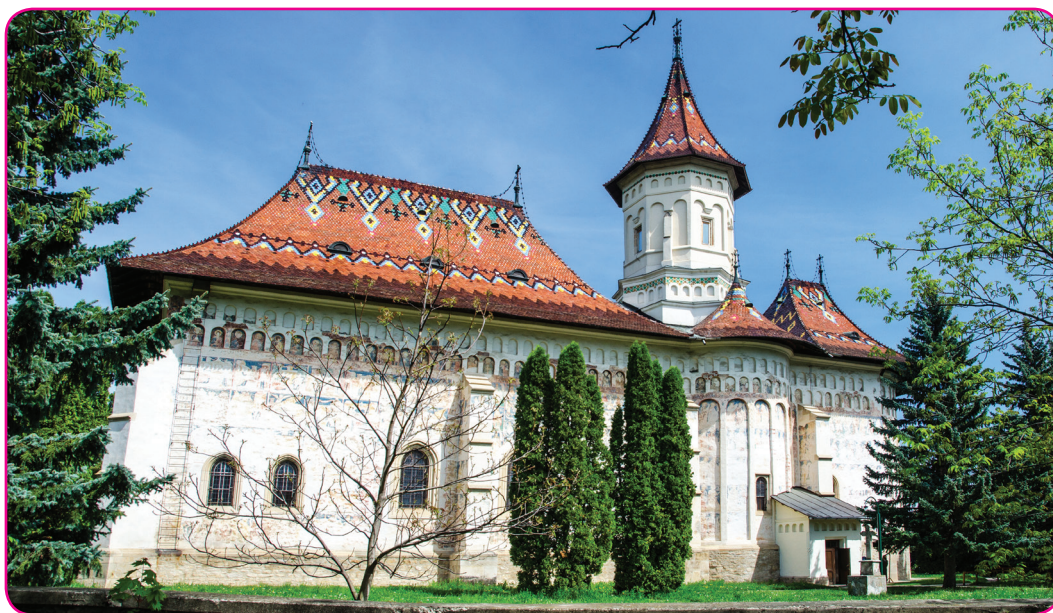
PATRIMONIU

Coordonator de pagină: Ion ANTON Nr. 5 (378)

Patrimoniu UNESCO din România

Mănăstirea „Sf. Ioan cel Nou”

Mănăstirea „Sfântul Ioan cel Nou” este o veche așezare monahală ortodoxă din România, construită în perioada 1514-1522 în orașul Suceava. Ea se află pe strada Ioan Vodă Viteazul nr. 2, pe drumul spre Cetatea de Scaun a Sucevei.

Biserica „Sf. Gheorghe” din Suceava

Biserica mănăstirii are hramurile Sfântul Gheorghe (sărbătorit în fiecare an la data de 23 aprilie) și Sfântul Ioan cel Nou (sărbătorit în fiecare an la 24 iunie).

Mănăstirea „Sf. Ioan cel Nou” a îndeplinit rolul de reședință mitropolitană a Moldovei (1522-1677), fiind în prezent reședință a arhiepiscopilor Sucevei și Rădăuților (din 1991). Aici se află moaștele Sf. Ioan cel Nou, aduse în anul 1589 de la Biserica Mirăuți (fosta catedrală mitropolitană a Moldovei).

Mănăstirea „Sf. Ioan cel Nou” din Suceava a fost inclusă pe Lista monumentelor istorice din județul Suceava din anul 2015, fiind formată din cinci obiective:

- Biserica „Sf. Gheorghe” — datând din 1514-1522;
- Clisiernița-paraclis — datând din 1629;
- Stăreția — datând din secolul al XIX-lea;
- Corpul de chilii — datând din secolul al XIX-lea;
- Turnul-clopotniță — datând din 1589.

În anul 1993, Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) a inclus Biserica „Sf. Gheorghe” din cadrul mănăstirii, împreună cu alte șapte biserici din nordul Moldovei (Arbore, Humor, Moldovița, Pătrăuți, Proboata, Voroneț și Sucevița), pe lista patrimoniului cultural mondial, în grupul Bisericile pictate din nordul Moldovei.

Sursa: WIKIPEDIA

SANCTUARUL MEMORIEI

Ion ANTON

ÎNSĂ DORUL MEU...

In memoriam Grigore VIERU
De-ar fi dorul zburător,
Aș putea și eu să zbor,
Însă dorul meu e-o casă
Fără de aripi rămasă,
Însă dorul meu e-o mamă,
Ce-ar zbura, dar îi e teamă,
Că-s aripile-i de-argint
Și o trag către pământ.

De-ar avea dorul aripă,
N-aș sta locului o clipă,
Însă dorul meu e-un lan,
Ce-a pierdut încă-un țăran,
Însă dorul meu e-un munte -
Cerule sprijină pe frunte
Și, de-ar încerca să zboare,
Cerule ar cădea în mare...
Cerule ar cădea în mare!

GLOSAR ISTORIC

DICȚIONAR explicativ

(Urmare din Nr. 15-16 din 17 aprilie 2025)

E

• **Expediția celor O Mie** — campania militară condusă de Giuseppe Garibaldi în 1860 în cadrul mișcării Risorgimento.

• **Expediție** — campanie militară pentru cucerirea unui teritoriu îndepărtat de propria țară.

• **Experimentul Pitești** — numele pentru așa-zisele încercări de „reeducare”, efectuate sub autorizația autorităților comuniste în perioada anilor 1949-1952 asupra deținuților politici din Închisoarea Pitești, România.

• **Expoziție Universală** — expunere a produselor industriale și comerciale în vederea cunoașterii și vânzării lor pe piața mondială.

• **Expropriere** — depozitarea unui sau mai multor proprietari, fără despăgubire, bunurile trecând în proprietatea statului.

• **Extrema dreaptă** — orientare politică a unui partid, având la bază ideile de conducere a statului precum: impunerea dictaturii, încălcarea unor drepturi cetățenești, discriminarea minorităților.

• **Extrema stângă** — orientare politică a partidelor comuniste care promovează dictatura politică prin impunerea la conducere a partidului unic al proletariatului.

• **Extremism** — atitudine, doctrină a unor curente politice care, pe baza unor opinii, idei, păreri exagerate, unilaterale, extreme, urmăresc prin măsuri violente sau radicale să impună programul lor.

(Va urma)

CONCURS: „Numele baștinei mele”

VATRĂ dezmiardată de LEGENDE

Satul meu natal Dahnovici a fost menționat documentar în anul 1812. Denumirea lui provine de la numele moșierului Ștefan Dahnov, pe al cărui pământ a fost întemeiat satul. La începutul secolului, localitatea avea o biserică de lemn cu hramul Sf. Mihail. Satul Dahnovici face parte din comuna Bobeica, raionul Hâncești. El are o suprafață de circa 0,66 km² și se află la o distanță de 20 km de orașul Hâncești și la 53 km de Chișinău. Conform datelor recensământului din 2004, populația satului constituia 1157 de locuitori.

La Dahnovici fiecare intrare și ieșire din sat are legenda ei: „Valea lupului”, „În valea Stolnicenilor”, „La Cordon”, „La căprioara”, „La stâlpul fetei”.

„La căprioara”, cea mai interesantă legendă, pe care vreau să v-o povestesc, spune așa: „Demult, de-

mult, cam prin anul 1800, când satul Dahnovici a apărut prin hrisoavele de stat, sătenii de prin partea locului au săpat, la marginea pădurii dinspre partea de nord a satului, o ie-zătură de vreo 4-5 metri lățime și 15 metri lungime pentru a servi la adăparea vitelor. Apa de izvor era nițel sărată și animalele o beau cu multă plăcere. De primăvara devreme și până toamna târziu, dimineața, veneau la adăpat două căprioare zvelte de culoare brună-roșcată. Sorbeau din apă, priveau în părți cu multă atenție, apoi o zbugheau din nou în pădure. Prin luna mai, căprioarele apăreau cu câte doi-trei ieduți gingași și plăpânzi care, până în toamnă, deveneau niște căprițe zburdalnice de mai mare dragul să le admiri. Astfel locul din împrejurimi a fost denumit „La căprioara”.

Mai târziu, pe vremea colhozurilor, izvorul din marginea pădurii a secat. Locul izvorului îl mai poți vedea și azi. Oamenii reînnoiesc groapa ie-zăturii în fiecare an în nădejdea că izvorul va apărea din nou. Spre bucuria sătenilor, ploile abundente din toamna anului 2024 au

umplut cu apă adâncitura săpată. E un semn bun de la Dumnezeu, că animalele vor avea iarăși de unde bea apă.

În apropierea aceluia loc numit „La căprioara”, cu mai mulți ani în urmă, au fost plantate vreo 40 de hectare de viță-de-vie de soiul „Izabella”. Mai bine de 50 de ani plantația rodește o poamă aromată și foarte gustoasă, care este exportată peste hotarele Moldovei. Astfel din strugurii noștri gustă oamenii din peste 20 de țări ale lumii.

Locul plantat cu vie se numește și azi „La căprioara”, ca în legendă. Iar legenda este adevărată sută la sută, căci am auzit-o din gura bunicii mele Maria, care și azi muncește cot la cot cu bunelul pe cota lor de vie cu poamă fermecătoare la gust și la miros.

Giulia POSTOLACHE,
elevă în clasa a VIII-a
la Gimnaziul Bobeica

s. Dahnovici, r-nul Hâncești

Aniversări

Liuba DRĂGOSTIȚA-BUJOR - 80

Liuba DRĂGOSTIȚA-BUJOR

ALBIUȚA

Răscolind printre lucrurile vechi din hambar, Dorinel a dat de o covățică din lemn. A ridicat-o, era plină de praf, deoarece ședea acolo, uitată, de mulți ani. Nimeni nu mai avea nevoie de ea și, rătăcită printre uneltele vechi de muncă, își ducea viața în liniște. Uneori își amintea de anii când era necesară, folosită pentru a legăna pruncii. Pe atunci își avea un rost. Cioplită dintr-un trunchi de stejar, avea grosimea cât degetul cel mare de la mână și aceasta o făcea ușorică, pentru a fi rostuită chiar și de copii.

Ștergând-o de praf, Dorinel o scoase afară și o așeză pe troscotul din fața hambarului. Era ușorică, lemnul uscat crăpase în câteva locuri pe la margini, dar nu-i afectase structura generală. Se vede că meșterul-lemnar care o cioplise a știut cum să-i dea forma necesară pentru a o face rezistentă.

Văzându-l preocupat de „treburi” copilărești, bunica se apropie de el și văzu albiuța, despre a cărei existență uitase demult. Își dădăcise nepoții în alte leagăne, mai moderne. Erau cărucioare de diferite mărimi, în care pruncii se simțeau mult mai bine.

– Ce faci, Dorinel? îl întreabă bunica Maria.

Copilul se întoarce brusc. Vocea bunicii îl luase prin surprindere.

– Ai găsit albiuța?, continuă bunica pentru a-l scoate din încurcătură.

– Am s-o iau la Chișinău, bunico, zise după o mică pauză Dorinel.

– Dar ce-ai să faci cu ea acolo?

– Când voi merge la plaja de la lacurile din preajma orașului, voi pluti cu ea pe apă. E ca o luntre mică. Tocmai pentru mine...

– Dorinel, este albiuța în care mi-am legănat copiii. Am avut mulți...

– Și unde-s acum?

– Cum unde-s? se miră bunica. Au fiecare familiile lor. Și tatăl tău la fel.

– Cum adică? Tata a fost și el copil?

Bunica îl cuprinse și începu să râdă.

– Păi, cum să-ți spun? A fost.

– Dar e atât de mare... zise, mirat, Dorinel.

– A crescut. După cum ai să crești și tu.

Scriitoarea, poeta, prozatoarea, eseista, compozitoarea și interpreta **Liuba DRĂGOSTIȚA-BUJOR** s-a născut la 25 mai 1945 în satul Temeleuți, raionul Soroca. În 1969 absolvă Conservatorul de Stat „Gavril Musicescu” din Chișinău, studii de canto.

Debut editorial: *Bucurați-vă de-un dor*, 1998. Alte cărți publicate în anii 1999-2020: *Mama, tata și eu* (poezii și cântece pentru copii), *Lacrimă de dor*, *Clipele ierbii*, *Cântăm gama do-major* (abecedar muzical-poetic pentru copiii de la grădiniță și elevii din clasele primare), *Țărnuț de vis*,

În Tine am nădădruit, Doamne (roman-destin), *Pietre printre ierburi*, *Darul lui Iisus* (povestiri pentru copii), *Dorinel la țară* (povestiri pentru copii), *Fetița și Steaua* (povestiri pentru copii), *Copil bătrân, și azi te mai aștept...* (scrisori către Mama); *Cerul necunoscut al gândului* (ediția a III-a).

Traduceri în limbile macedoneană și aromână. **Semnează** șapte CD cu muzică pentru copii, de estradă, valsuri, tangouri, muzică populară.

Premii: Premiul Salonului Internațional de Carte, Chișinău, 2011.

Desen de Cristina COVRIG

– Adică, am să fiu și eu mare? Ca tata?

– Poate și mai mare...

Copilul privi gânditor undeva spre stâncile de dincolo de Cihor, după care întrebă:

– Dar ce trebuie să fac, bunico, pentru a crește mare?

Bunica îl privi un pic încurcată. Atâția nepoți a dădăcit, dar niciunul n-a întrebat-o asemenea lucruri...

– Trebuie, în primul rând, să ascuți de părinți, îi răspunse bunica. Să fii cuminte și să te culci la timpul convenit. Când vei fi la școală – să înveți bine...

– Bunico, dar cum e să fii cuminte?

Auzind această întrebare, bătrâna rămase consternată. Ce să-i răspundă? Și oare poate fi cuminte un copil? Ar însemna să nu se joace cu alți copii, să nu se zbată, să nu se cațăre în copaci, să nu alerge, să nu facă năzbâtii și năzdrăvăanii copilărești... Îi răspunse, însă, cu totul altceva:

– A fi cuminte înseamnă a fi respectuos, a asculta părinții, a nu obijdui pe nimeni, a-i ajuta pe cei mici...

Dorinel asculta cu luare aminte cuvintele bunicii, gândindu-se că nu e ușor să fii copil cuminte.

– Iar dacă ești cuminte, crești mai repede? întrebă el, îngândurat.

– Copilul crește mai repede atunci când face fapte bune, răspunse bunica, mângâindu-l cu privirile. Cu fiecare faptă bună, crești tot mai mare...

În zilele ce urmau Dorinel o ajută pe bunica în toate: dădea mâncare la păsări, ducea găștele la baltă, aducea apă cu căldărușa în rând cu bunica, mergea la magazin după cumpărături... Parcă puține treburi sunt de făcut într-o gospodărie țărănească?!

Seara Dorinel se lipea de ușorul casei, unde-și avea creștată înălțimea, și o ruga pe bunica:

– Bunicuță, te rog, vezi cu cât am crescut astăzi...

Bunica lua rigla și o fixa în paralel cu capul lui pe ușorul ușii.

– Ai mai crescut un pic, Dorinel. Vezi, dacă ești băiat cuminte!

Dorinel se lumina la față, ochii îi străluceau de bucurie.

Când, în sfârșit, sosi tatăl său să-l ia la Chișinău, deoarece curând urma să meargă în clasa întâi, Dorinel îi spuse bunicuței pe un ton grav:

– Albiuța o iau, totuși, la Chișinău.

– Dar parcă ziceam..., încercă să-l întrerupă bunica.

Nepotul însă își continuă fraza:

– La întâi septembrie o voi duce la Muzeul școlii. Să vadă toți copiii în ce fel de leagăne și-au petrecut părinții noștri pruncia...

APRECIERI

„Ar mai fi ceva de spus”, precum subliniază sosia reflexiv-lirică a poetei în poemul omonim. Gândul însă ne duce desigur la credința poeziei și la poezia credinței pe care Liuba Drăgostița-Bujor le îmbină armonios dinspre son și trop, dinspre imagine și idee (a se vedea piesele „Ar mai fi ceva de spus”, „Strigat-am...”, „Satule”, ...care pentru ea este „Veneția” sufletului chinuit...”, și, firește, „Rugă către Dumnezeu”: („Dă-mi un pic de minte/ Și-un pic de noroc,/ Din cuvinte sfinte/ Chipul să-ți invoc./ Să-mi lumine calea,/ Dorul de-a cânta, / Să-mi aline jalea,/ Licărul de stea...”). Viersul/ cântecul și poemul sunt cele două fațete luminoase ale credinței bujoriene plătite cu prețul vieții personale „tocite de ninsoare, vânt și ploii”, dacă nu o simplă piatră..., abandonată - / Copil de sfânta dragoste privat...”, metaforizând în stilul eliptic și criptic al autoarei neuitate de anotimpul trăirilor etico-civice și de elanul sentimentelor și al zborurilor metaforice intraductibile și inenarabile.

Tudor PALLADI

Ca și Lucia Purice, autoarea a contribuit la procesul de deșteptare națională, meditațiile, eseurile ei fiind un mijloc de rezistență, dar și de mobilizare a conaționalilor; totodată extinzându-le frontierele cunoașterii. Începând cu tablete, meditații, trecând mai apoi la poezie, eseu și literatură pentru copii, Liuba-Drăgostița Bujor și-a retopit sufletul, simțirea în trupul cuvintelor, încercând să deschidă noi fațete ale gândirii - adevărate febre în universul de cuget și simțire.

Modestă, echilibrată, lucidă, a știut să dea sens stărilor de inspirație, mișcărilor sufletești. Dotată cu un excepțional simț al frumosului, autoarea posedă și o simțire divină, o religiozitate subțire, care nu poate fi acoperită de dramatismul existențial. Lecturându-i scrierile, ești pătruns de un sentiment deosebit, te umpli de frumusețe, de spirit, de gând ocrotitor. Autoarea își reține pe cu dăruire în cuvinte substanța sufletească și estetică, scrierile sale penetrând ființa cititorului printr-un fior înălțător al trăirii.

Vlad ZBĂRCIOG

Liuba Drăgostița-Bujor își urzește (cu iscusință!) propriul destin în Destinul Neamului. Ceea ce este corect și mult prea adevărat, pentru că, voit sau nevoit, noi, prin apa și pâinea meleagului care ne primește la naștere și ne crește, devenim parte a acestuia și, deci, e firesc să-i simțim durerile, să ne împlem de bucuria-i și împlinirile-i. Într-un fel, soarta Liubei Drăgostița-Bujor are ceva de poveste, asemeni basmului e învăluită de mister, iar acest farmec pare a-i lumina cu și mai mare intensitate imaginea de copil ales și protejat de Dumnezeu. Nu întâmplător a ajuns să scrie, iar lucrarea și-a botezat-o foarte sugestiv: „În Tine am nădădruit, Doamne!...”. Altcineva decât El n-ar fi putut să-i fie atât de aproape.

Binecuvântată fie-i și mărturisirea!

Claudia PARTOLE

Nr. 5 (184)

DREPTURILE MELE, CE SĂ FAC CU ELE?

Coordonator de pagină: Eudochia VERDEȘ

Dreptul la educație digitală

UE NE ADUCE VIITORUL ACASĂ

Cine nu și-ar dori să poată folosi în timpul orelor echipamente VR/AR, roboți multifuncționali, imprimante 3D, calculatoare touch screen, scannere 3D și stilouri 3D? Cu ajutorul unor asemenea sisteme high-tech de ultimă generație noțiunile teoretice devin palpabile, iar lecțiile ajung să fie experiențe fascinante și memorabile. De toate aceste inovații au parte elevii de la Liceul Teoretic „Hyperion” din Durlăști, mun. Chișinău.

Acum doi ani, instituția respectivă a intrat în posesia unui laborator digital inteligent, un ecosistem tehnologic avansat, dotat cu software-uri educaționale și materiale de lucru esențiale în procesul de predare-învățare tip STEAM. Este o donație de aproximativ 90.000 de euro făcută de Asociația INACO (Inițiativa pentru Competitivitate) din București, cu sprijinul companiei daneze Shape Robotics. După cum ne-a relatat dna Tamară PASAT, directoarea Liceului Teoretic „Hyperion”, elevii și-au dorit mult o întâlnire cu reprezentantul țării care le-a oferit acest cadou generos.

Și iată că pe 9 mai, de Ziua Europei, primul Ambasador al Regatului Danemarca în Republica Moldova a vizitat liceul, însoțit de reprezentanți ai partenerilor Shape România. Excelența Sa Søren Jensen a susținut cu bunăvoință o discuție improvizată chiar în laboratorul Smart. Au par-

ticipat liceeni din clasele superioare care vorbesc fluent limba engleză. Ei i-au adresat numeroase întrebări și astfel s-a legat un dialog deschis și prietenos, care a continuat și după timpul rezervat întâlnirii. Tinerii au arătat un interes deosebit de a conversa cu un diplomat european.

I-am rugat pe câțiva dintre aceștia, elevi în clasa a XI-a, să ne povestească ce subiecte au fost abordate pe parcursul discuției și la ce concluzii au ajuns.

Luciana VORNICEAN:

- Am discutat despre valorile europene și parcursul european al Republicii Moldova, despre schimbările ce se impun în țara noastră. Răspunsurile au fost clare și concise. De exemplu, dl ambasador a recurs la o comparație foarte sugestivă, țările mici fiind asemuite cu pietonii, iar țările mari, cu mașinile. Așadar, pentru o circulație corectă trebuie cunoscute regulile.

Astfel că noi, ca reprezentanți ai tinerei generații, ar trebui să luptăm pentru drepturile noastre și să ne arătăm poziția pe harta Europei.

- Care a fost cea mai pătrunzătoare întrebare?

- Am vrut să știm ce acțiuni ar fi necesare pentru a depăși anumite situații, în special, corupția. Excelența Sa Søren Jensen ne-a povestit despre ceea ce întreprinde Danemarca în acest context. Spre exemplu, corupția și nepotismul sunt lucruri complet ilegale acolo. De asemenea, am aflat că toate tranzacțiile se realizează în mediul online, respectiv, există o transparență incontestabilă.

Marc MIRONIC:

- Domnul ambasador ne-a asigurat că, în parcursul nostru european, putem conta întru totul pe sprijinul Danemarcei. Ne-a explicat cum am putea scăpa de corupție: prin legi mult mai stricte și prin folosirea tehnologiilor pentru a face justiția cât mai transparentă.

E bine să știi!

Drepturile copiilor – valori europene

Drepturile copiilor sunt valori europene, la fel ca și democrația, statul de drept, pacea, solidaritatea, bunăstarea. În baza Cartei Consiliului Europei privind educația pentru cetățenie democratică și drepturile omului, a trăi într-o țară democratică înseamnă:

- să-ți fie respectate drepturile și să respecti drepturile altora;
- să stabilem împreună regulile pe care le vom respecta;
- să participăm la viața comunității;
- să învățăm lucruri care sunt importante pentru noi;
- să învățăm ce este democrația și drepturile omului;
- să soluționăm toate conflictele pe cale pașnică;
- să învățăm cum trebuie să acționăm atunci când nu ne sunt respectate drepturile;
- să cooperăm cu familia, școala, organizațiile de tinere și mass-media;
- să știm că avem drepturi, dar și responsabilități etc.

Excelența Sa a răspuns la toate întrebările tinerilor

Sorin CIOBANU:

- Am realizat plusurile și minusurile pentru a ne integra în UE. În privința problemelor existente, domnul ambasador ne-a sugerat soluții prin care noi, tinerii, ne putem aduce contribuția la dezvoltarea țării noastre.

Andreea IZDEBSCHI:

- În repetate rânduri, s-a făcut trimitere la asemănările dintre Moldova și Danemarca. Excelența Sa a accentuat că ambele sunt țări mici și au multe în comun. Devenind membră UE, și Moldova poate atinge un nivel înalt de dezvoltare precum Danemarca. Domnia sa și-a exprimat convingerea că tânără generație poate face o schimbare. De aceeași părere suntem și noi, deoarece suntem motivați să ne construim viitorul acasă.

Daniela GOLBAN:

- Consider că aderarea la UE este un avantaj major pentru țara noastră. Pe lângă toate beneficiile, cum ar fi sprijinul financiar în domeniul educației și în alte domenii importante, de aseme-

nea, aceasta ne-ar ajuta să ne creăm o imagine nouă, să ne afirmăm cu adevărat, să avem un viitor mai bun și sigur pentru tineri, dar și pentru toți cetățenii.

Bogdan ONOFREI:

- Din partea colegilor, le-am mulțumit donatorilor europeni pentru laboratorul digital ce ne oferă posibilități de care nici nu ne-am imaginat.

- În contextul celor discutate, care sunt planurile voastre de viitor?

Sorin CIOBANU:

- Încă nu m-am hotărât, dar cred că voi urma o facultate acasă, pentru că aici mă simt cel mai bine.

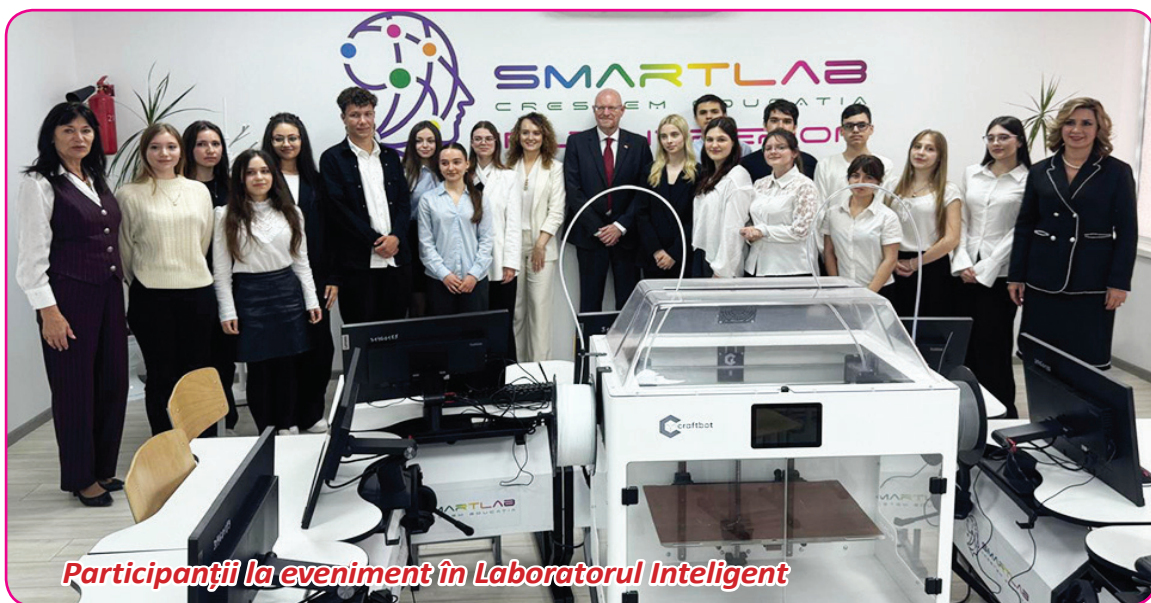
Felicia POSTOLACHI:

- Nici eu nu m-am decis încă. Totuși, chiar dacă voi merge la studii în străinătate, voi reveni acasă, deoarece conștientizez că schimbarea vine de la noi. Trebuie să ne mobilizăm și să acționăm!

- Vă urez succes în împlinirea așteptărilor!

Consemnare:

Eudochia VERDEȘ

Participanții la eveniment în Laboratorul Inteligent

Sub semnul inspirației

Opt elevi ambițioși de la Liceul Teoretic „Ion Creangă” din or. Fălești, însoțiți de dna Ana ANTONCIUC, coordonatoare, au trăit o experiență memorabilă la EU Accelerator 2.0. Pe parcursul a două zile, membrii echipei EuroClub Fălești au participat la sesiuni interactive, și-au aprofundat cunoștințele privind valorile europene, au avut parte de discuții captivante despre integrarea europeană a Republicii Moldova.

Elevii au revenit acasă cu idei noi, motivație și dorința de a face lucruri frumoase pentru comunitate. Îi vedeți în imagine: Anastasia CAMERZAN, Alexandrina EFTIMIȚA, Ruslan POPA, Ana-Maria MORCOV, Victoria ROTARU, Daniela ROTARU, Victoria VRÂNCEAN și Ana TĂTARU.

AVE TERRA!

Coordonator de pagină: Lica MOVILĂ

Nr. 5 (366)

**Pagină
de cultură
și educație
ecologică**

SOS!

ȘI IAR, AMBROZIA...

Cât de mult ar putea o plantă să ne afecteze sănătatea? *Ambrosia artemisiifolia* (în latină) este o plantă anuală, numită în popor *iarba de paragină*, și este extrem de adaptabilă la condițiile climatice nefavorabile. Polenul ei este considerat un alergen foarte agresiv, cu un impact negativ asupra sănătății. O plantă eliberează până la 8 miliarde de grăuncioare de polen. Polenul ambroziei poate fi purtat de vânt pe distanțe lungi, devenind periculos și pentru persoanele care nu locuiesc în zonele unde crește planta. La Chișinău, ambrosia se găsește cel mai des în sectorul Ciocana.

Începând cu luna mai și până în septembrie, crește semnificativ numărul persoanelor afectate de alergia la ambrosie.

Principalele simptome includ: inflamarea mucoasei nasului și a ochilor; manifestată prin strănut, lăcrimare; accese de astm bronșic cu episoade de tuse; dificultate în respirație sau respirație șuierătoare; erupții roșii pe piele care provoacă urticarie, umflături ce apar, de regulă, în jurul gurii, ochilor, nasului, la mâini și la picioare. Pentru a diminua gravitatea simptomelor, urmați aceste sfaturi: reduceți perioada aflării în aer liber între orele 10.00 și 15.00, atunci când se eliberează cele mai

mari cantități de polen în aer. Faceți duș și schimbați-vă hainele după ce veniți de afară. Țineți ferestrele închise atât acasă, cât și la serviciu, în mașină.

Prin intermediul „Ave Terra!”, lansez un apel către toți semenii mei ca, imediat cum descoperă această plantă, să anunțe linia fierbinte a Î.M. „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, la numărul de telefon 067880700. Echipile de muncitori din cadrul întreprinderii vor interveni prompt și, în cazul când este posibil, vor iniția măsuri de curățare a spațiului. Doar astfel am putea să ne protejăm de ambrosie, acest factor alergen periculos.

Gabriela TAȘNIC,
elevă în clasa a V-a „A”,
la Liceul Teoretic
„Orizont”, filiala Buiucani,
mun. Chișinău

Concurs: „Dragă mi-i și mult mi-i drag”

GRIJĂ, IMPLICARE, CERCETARE

De îndată ce primăvara a intrat în drepturi, tinerii ecologiști de la Gimnaziul din satul Talmaz, raionul Ștefan-Vodă, s-au echipat cu cele necesare și au ieșit în curtea școlii. Au curățat terenul, au plantat flori și tufari. Și, pentru că țin la localitatea lor, au îngrijit și împrejurimile, adunând gunoarele

și deșeurile. Astfel au demonstrat un exemplu demn de urmat pentru consătenii lor.

Sub îndrumarea dnei **Ecaterina PROCOPIE**, profesoară de geografie, elevii din clasele a VII-a și a VIII-a au participat la un șir de acțiuni (salubritate, sortare a deșeurilor) în cadrul proiectelor „eTwinning”, „Be STEAM ABBLE” și „Educația online fără hotare”. Proiectul „Veganism: The Green Nutrition of the Future” i-a orientat pe elevii din clasa a VIII-a spre cercetarea mediului, căutarea surselor naturale de hrană și restabilirea bioce-
nozelor naturale.

În proiectul educațional transfrontalier Moldova-România, „Verde pentru viitor” (cercetarea mediului, salubritate și sortarea deșeurilor) s-au implicat activ elevii din grupa mixtă cu predominanță de etnie rromi **Valentina FALOȘ**, **Alexei MOSCALU**, **Victor GINGA**, **Jasmina BODÎRLAN**, **Ilona PAȘCAN**, **Madona PAȘCAN**, **Carolina SÎRBU**.

File din „Cartea Roșie”

BROASCA-ȚESTOASĂ-DE-BALTĂ

Populează Europa Centrală și Mediteraneană. Arealul speciei se extinde până în Asia și Africa Nord-Occidentală, Crimeea și Caucaz. Pentru trai alege bazinele cu curgere lină, lacurile, iazurile, albiile vechi ale râurilor, canalele de mlaștini acoperite cu trestie, stuf, papură. În Republica Moldova se întâlnește în văile Nistrului, Prutului, Răutului, Botnei. Este o specie periclitată, ocrotită conform legislației.

Broasca-țestoasă-de-baltă are carapacea bombată, plăcile din care este alcătuită sunt netede, cu inele anuale bine pronunțate. Lungimea carapacei unei țestoase adulte ajunge până la 30 cm. Culoarea ei poate fi brună, negrie, măslinie, cu puncte galbene. Capul, gâtul și membrele mari, cu gheare ascuțite, sunt acoperite cu pete galbene minuscul. Membrele posterioare au o membrană înotătoare interdigitală. Înoată rapid, rămânând sub apă un timp îndelungat. Femela depune primele ouă la vârsta de 3 ani, la mijlocul lui mai. Într-un sezon pot fi până la trei ponte a câte 5-6 ouă, perioada de incubare durând 2-3 luni. Puii au lungimea de 22-25 mm și nu ies la suprafața solului până în primăvara anului următor, consumând în această perioadă rezerva de hrană a sacului vitelin.

În ultimul timp, broaștele țestoase pot fi văzute în bazinele acvatice din raionul Soroca și în lacurile din Parcul sectorului Râșcani al capitalei.

EXPERIMENTĂM!

Drumul BOBULUI de fasole

La orele de știință, curioșii din clasa a II-a „B” de la Centrul Educațional Gimnaziul-Grădiniță „Steam” din capitală au studiat calea de dezvoltare a plantelor. Și, pentru că ciclurile de viață ale acestora au durată diferită, copiii au ales ca subiect de experiment o plantă anuală, fasolea. La propunerea doamnei învățătoare **Mariana CUCULESCU**, fiecare elev a semănat într-un vas un bob de fasole, l-a udat periodic. După ce plantele au răsărit, micii cercetători s-au împărțit în echipe și au pornit monitorizarea: cum influențează creșterea plantelor factorii precum lumina, aerul, apa, căldura, solul? Urmând instrucțiunile, completau fișa de observare o dată la 2-3 zile. Peste trei săptămâni, copiii au anunțat rezultatele studului efectuat – în ce măsură a crescut planta, care este culoarea frunzelor, cum sunt tulpinile și ce alte modificări decât cele enunțate au suferit plantele. Elevii au concluzionat: plantele s-au dezvoltat datorită condițiilor create de ei. În ajunul sărbătorilor pascale, copiii au luat acasă vrejurile de fasole, pentru a le răsădi fie în sera de la balcon, fie la țară, în grădina bunicilor.

• La ora de știință

UNIVERS CULTURAL

Coordonator de pagină: Renata CUPCEA

Nr. 5 (85)

MELPOMENE CITEȘTE CĂRȚI

UN SPECTACOL DESPRE ADOLESCENȚI

Recent, Teatrul Național „Mihai Eminescu” a găzduit premiera spectacolului „Doggy”, o adaptare teatrală a povestirii omonime semnate de scriitoarea Maria Pilchin. Regia a fost realizată de Olesea Sveclă, care a declarat că acest proiect are o puternică încărcătură personală. „Citind cartea, m-am regăsit în „Doggy”. Am trăit și eu aceleași sentimente în perioada școlii, când mama mea era plecată în străinătate. Am experimentat bullying-ul, umiliința și durerea, sentimente pe care adesea nu știi cum să le exprimi și care te fac să taci”, a spus regizoarea Olesea Sveclă. Sursa: moldpres.md

Spectacolul „Doggy” pune în prim-plan o clasă de elevi marcați de traume, visuri neîmplinite și confruntări cu realități dure. Toate personajele poartă numele „Doggy”, simbolizând o întreagă generație afectată de abuzuri, lipsă de sprijin emoțional și disfuncționalități ale sistemului educațional. Într-un context social marcat de migrație, corupție și indiferență, copiii devin victime ale unui sistem care, de multe ori, îi ignoră. Cu toate acestea, finalul spectacolului oferă o rază de speranță și o invitație la schimbare.

Distribuția este una remarcabilă, cu interpreți precum Nicu Ciomașu (Doggy/Andrei Mătășaru), Tatiana Lazăr (Profesoara), Ana Tkacenko (Zina), Petru Mărginean (Gabriel) și Rusanda Rădvan (Irina), care aduc pe scenă interpretări intense și emoționante.

Despre spectacol, autoarea Maria Pilchin a spus că „Doggy” este un pretext de a discuta despre noi, de a ne întâlni.

Toți suntem, într-un fel sau altul”, Doggy. Fiecare dintre noi are nevoie să-și povestească experiențele. Suntem o societate care, din păcate, nu se prea povestește. Spectacolul este viu, este o carte care prin-de viață pe scenă, cu glas și chip. Tragediile din viața personajelor sunt ca o zi senină în care, brusc, apar umbrele nefericirii și ale durerii. „Doggy” este o poveste despre devenirile umane. Publicul se va regăsi în acest spectacol, cu întrebările eterne: „Cine sunt eu? Ce înseamnă familia? Copilul meu merge la o școală bună? Mă înțeleg cu părinții mei? Îmi înțeleg copilul?”

Cartea „Doggy”, publicată în 2023 la Editura ARC, s-a bucurat de un succes deosebit. În 2024, autoarea a avut peste 50 de întâlniri cu cititorii și a primit Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova la categoria „Cartea pentru Copii și Tineret”. De asemenea, a obținut Premiul „Cartea Anului” în cadrul Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, acordat de Secția Națională a IBBY.

DINASTII ARTISTICE

Două voci noi în familia ADVAHOV

Într-un moment plin de emoție și talent autentic, Lucian și Daniel Advahov au oferit un spectacol memorabil la vioară și acordeon, ridicând sala în picioare și demonstrând că muzica populară trăiește prin generațiile tinere. Sursa: protv.md

Lucian și Daniel sunt fiii bine-cunoscutului interpret de muzică populară Vasile Advahov și continuă cu mândrie tradiția muzicală a familiei. Deși au doar 12 și 14 ani, cei doi dau dovadă de o maturitate artistică remarcabilă. Daniel, care are 14 ani, studiază acordeonul la Liceul „Ciprian Porumbescu” din Chișinău, unde se specializează atât în muzică clasică, cât și în muzică populară. Fratele său mai mic, Lucian, studiază vioara la același liceu, cu accent pe repertoriul clasic. În paralel, ambii frați învață pianul, iar Lucian urmează și cursuri de canto.

Cei doi frați sunt foarte buni prieteni, chiar dacă se mai și ceartă uneori. Ei cântă atât separat, cât și împreună alături de orchestra de muzică simfonică și populară.

Au avut succese la concertele naționale și internaționale, participând și la diverse concursuri muzicale.

Cea mai mare surpriză pentru micii artiști a fost să primească în dar o cățelusă – Jeckie, pe care deja de șapte ani ei o consideră drept un membru al familiei.

Daniel, cel mai mare dintre frați, are o pasiune aparte și pentru sport, adoră să schieze, iar Lucian are talent actoricesc.

Totuși, pasiunea pentru muzică rămâne a fi pe primul plan, iar dorința cea mai mare a fraților este să devină artiști profesioniști și să călătorească în diferite țări.

Ascensiune pe portativ

UN FENOMEN MUZICAL

Într-o lume a rețelelor sociale în care talentul autentic răzbate mai greu, povestea lui Oleg SPÎNU este una cu adevărat inspirațională. Tânărul interpret din Republica Moldova a reușit să se impună prin muncă, perseverență și o pasiune sinceră pentru muzică.

Originar din satul Corlăteni, raionul Râșcani, Oleg a fost îndrumat spre muzică încă de la o vârstă fragedă, datorită mamei sale, care i-a fost mereu aproape și l-a încurajat, deși nimeni din familie nu activa în domeniul artistic. Astăzi, Oleg cântă la cinci instrumente muzicale – saxofon, vioară, chitară, fluiet și pian, un lucru rar întâlnit la un tânăr aflat încă pe băncile școlii.

Este elev în clasa a XI-a la Colegiul de Muzică, iar visul său este să studieze mai departe la Conservator, pentru a-și construi o carieră solidă în muzică.

Din anul 2021, Oleg a început să susțină miniconcerte în centrul orașului Bălți, unde a devenit rapid o apariție apreciată de trecători. Primele câștiguri le-a obținut cântând pe strada pietonală „Vasile Alecsandri”, loc devenit simbolic pentru începuturile carierei sale.

Prestațiile sale filmate în Piața Centrală din Bălți au devenit virale pe TikTok, unul dintre clipuri ajungând la peste 1,5 milioane de vizualizări. Așa a devenit Oleg un fenomen online, atrăgând atenția publicului și a profesioniștilor din industria muzicală. În anul 2023 el a devenit finalista emisiunii „Românii au talent”, sezonul 13.

Recent, Oleg a lansat videoclipul piesei „Poate m-am îndrăgostit”, filmat în satul pitoresc Holercani, raionul Dubăsari. Povestea clipului este una romantică și vi-

brantă: un tânăr tractorist pornește spre casa iubitei sale și își exprimă dragostea prin cântec. Atmosfera rurală autentică, imaginile dinamice și energia pozitivă transformă această piesă aparent lirică într-una cu un puternic impact emoțional și vizual.

Videoclipul a fost realizat cu o echipă talentată: muzica și textul aparțin cunoscutului compozitor Marin Crețu (Kapushon), regia și imaginea sunt semnate de Dumitru Chiulafli, iar scenariul de Vasile Bânzari. În doar câteva zile, clipul a adunat peste 88.000 de vizualizări pe YouTube.

Anul 2024 a fost un pas important în cariera lui Oleg: a participat la celebra emisiune „Vocea României”, ajungând până în semifinală. Acest moment i-a adus și mai multă recunoaștere și încredere în propriul potențial.

În luna mai 2025, Oleg a urcat pe scena emisiunii „Românii au talent”, unde a cucerit publicul cu o compoziție de jazz, clasându-se pe onorabilul locul III. Prestația sa a fost apreciată pentru rafinament, originalitate și stăpânirea instrumentelor muzicale.

Tot în acest an, tânărul a fost invitat să cânte în deschiderea concertelor susținute de Andra în România, dar și la un eveniment important în Londra, dovada că talentul său depășește granițele Moldovei.

Nata OTGON

Proză scurtă de *Vlad SĂRĂȚILĂ-PAOMI*

Cea mai frumoasă păpușă

De fiecare dată, când tati ia de la întreprinde-re un premiu, trece pe la magazin și cumpără ceva pentru Mica, fiica lui cea mică. Poate nu ar cheltui bani pe cadouri, dar are tati o slăbi-ciune: lui îi place cum se bucură Mica atunci când primește un cadou. În aceste clipe, ea devine foarte serioasă și zice:

— Tati, ai făcut o faptă bună!

Astăzi tati a adus acasă de la magazin o păpușă. Păpușica era subțirică la trup, avea părul lung, auriu și era îmbrăcată în haine ca în filme. Mica l-a lăudat pe tati și s-a retras în ca-mera ei, ca să stea la sfat cu noua sa prietenă.

Vai, însă nici o săptămână nu a trecut și, de atâta pieptănat, părul păpușii s-a desprins de capul ei de os. Mica a trebuit să-i deseneze cu karioka alt păr, iar mai apoi să-i coase și alte haine.

Atunci, când a văzut cum arată păpușa, tati nu a putut să nu exclame:

— Vai, ce urâciune!

Mica a îmbrățișat păpușa și a răspuns:

— Este Ciunea mea! Ciunea este frumoa-să!

Tati nu a mai avut ce să spună, dar a pus gând rău asupra păpușii. El aștepta niște oaspeți și nu voia ca aceștia să vadă păpușa cea urâtă. Aceștia ar fi putut să creadă că stă-pânul casei nu are bani pentru o păpușă nouă și frumoasă. Noaptea târziu, când Mica dor-mea, a luat păpușa cea cheală și a aruncat-o la tomberon.

Dimineața, abia deschizând ochii, Mica a prins a striga:

— Ciunea, Ciunica mea, unde ești?

— Ea a plecat la fabrică pentru a-și pune alt păr! Încercă să mintă tati, dar Mica nu se liniștea deloc:

— Pleacă chiar acum la fabrică și adă-o pe Ciunea! Ea este cea mai bună, cea mai frumoasă! Ea este pri-etena mea.

Mica era atât de supăra-tă, încât tati nu a avut încotro și a plecat unde știa el, la tomberon. Acolo, prin-tre saci cu gunoi, a găsit păpușa cea desenată cu karioka și a adus-o acasă. După ce a spălat-o, i-a dat-o fiicei.

Mica a devenit pe loc seri-oasă și a zis:

— Tati, ai făcut o faptă bună!

Mulți ani după aceea, Mica nu s-a despărțit de păpușica ei, deși unii spu-neau că aceasta nu arată foarte bine.

Desen: Cristina COVRIG

Numele tău e o poveste

(O istorioară din viitorul îndepărtat)

Demult, tare demult, trăiau pe Pământ niște oameni fără nume. Aveau de toate: case, mașini, livezi, dar nume nu aveau. În loc de nume ei purtau... numere. Totul a început de la niște aparate mici, plate, cărora oamenii de pe atunci le ziceau telefoane mobile. Cu aceste fieruțe elevii își pregăteau temele, ascultau muzică, plăteau călătoriile în transportul în co-mun, făceau cumpărături și selfie, filmau scene pentru ca să fie cunoscuți de toți. Fără telefon omul era considerat invalid.

Fiecare fieruleț avea în sine un alt fieruleț, mai mic, așa cum ar fi la om inima sau stoma-cul. În interiorul acestui stomac stătea pitită o combinație de cifre, un număr. Fiecare om avea numărul lui și-l păstra ca pe ochii din cap. Zi-ceau oamenii așa:

— Trebuie să vorbesc cu *****133 sau La 13 am întâlnire cu *****324.

Azi așa, mâine așa... La o vreme, oamenilor li s-a părut că nu mai au nevoie de nume, ci doar de numere. O fată putea fi supărată, să zicem, pe băiatul *****223 pentru faptul că, plim-bându-se prin parc, el trăgea cu ochiul la alte numere. De la băieți se putea întâmpla să auzi aprecieri cam de felul: *****543 pare bine edu-cată, iar *****666 e cam fițoasă. Erau compuse poeme cam de felul:

Ieri pe câmpul cu trifoi

Mă plimbam cu 322...

sau

Mi-a adus ieri mere coapte

3 de patru zero șapte.

sau

Puiul mamei cel iubit,

Cu 57 la sfârșit...

Trist de tot. Dacă oamenii nu mai purtau nume, când se întâmpla să plece cineva în lu-mea celor drepti, pe piatra de mormânt i se pu-neă numărul de telefon.

A fost o modă, dar moda trece.

În vremea aceea, trăia o fată ca roua curată, cu ochi de cicoare și boiul de floare, cu mer-sul agale lumina orice cale. Băieții, când o ve-deau, își uitau propriul număr. Însă fata cea ca o prințesă nu voia deloc să fie chemată cu un șir de cifre oarecare. Ea zicea: „Dacă florile au nume, de ce fetele să nu le aibă? Apoi, cine a mai văzut floare cu telefonul la ureche? Dar și un băiețel nu e voinicel dacă n-are nume”.

S-au întristat băieții și au plecat în lume ca să-și caute fiecare un nume. „Nu-i de ajuns, zi-ceau ei, să porți numele ce ți se dă la naștere. Trebuie să-ți faci un nume cu mintea și mâinile tale. Un nume frumos cu dragoste se face”.

Iar povestea e din lume și, ca omul, are nume.

ARS POETICA

Silvia URSACHE

RUGĂCIUNE PENTRU STRĂMOȘI

Acest poem mi-a fost inspirat de recenta vizită în satul natal Drepcăuți, de casa părintească, de pragul crăpat în care a crescut un pui de vișin...

*Tata (îl simt!) s-a pitit în umbra colinelor,
iar mama (o văd!) s-a ascuns după vânt,
rătăcind pe drumuri uitare de pe și de sub pământ...
În tăcerea lor se naște timpul vechi,
între cimitire de stele și flori de dor,
pășind cu pași grei și răscolind amintiri
ce sângerează și dor...*

*Bătrânii – tăcuți ca
niște vechi icoane –
ducând tăcerea lor ca pe
o candelă sfântă...
În mâini li s-au frânt*

*cuvintele,
împletindu-se cu vântul
ce bate peste gânduri:
„Copilă, nu uita drumul*

*spre casă,
căci în fiecare pietricică,
în fiecare fir de iarbă
se află o fărâmə din noi.”*

*Mama și tata, umbre
în crăpături de vânt,
ne privesc de departe,
cu ochii plini de tăcere,
iar noi, fiii și fiicele lor,*

*ne simțim mici
în cele patru colțuri ale lumii,
cu mințile adânc îngropate în trecutul uitat...
Și totuși, încă îl mai auzim –
are glasul tremurat, ce răsună
din dricul nopții, din străfundurile pământului sfânt...*

*Auzi? Cineva strigă prin șoapte de piatră,
din vechiul prag înflorit cu spini:
„Copilă, te-ai uitat la luciul apei?”*

*E acolo un semn din lumea noastră,
a celor de Nicăieri, dar și de Pretutindeni”.*

*Iar noi, copii ai unor vremuri părăsite,
cu fața-n iureșul care nu se mai oprește,
ne-nălțăm rugăciunile în vântul de pe câmp,
pentru cei care nu mai sunt,
pentru cei ce au fost înaintea noastră,
dar s-au făcut una cu țărâna
ce vorbește mut...*

*Ceasul bate fără glas,
între noi și cerul instelat e un infinit...
și în lumina obosită de amurg
ni-i țesută iubirea în mănunchiuri de rădăcini,
pe care pășesc cu frică și cu dor,
mama și tata, și toți cei ce-au
fost cândva, înaintea lor...*

*Trec pași peste țărână, dar tăcerea rămâne...
și doar vântul știe unde stau ei pitiți...
poate în fiecare foton din lumina ce răsare...
poate în iarbă... poate în nori... poate...
De fapt, sunt aici, între noi, în fiecare gând,
în fiecare suflare,
în fiecare răsărit,
în fiecare adiere de vânt...*

Debut la „F. D.”

UNIVERSUL

*Timpul dansează pe raze
de lumină.*

*În acest spațiu infinit
Povestea nu se mai termină.*

E al nostru univers

Cu miliarde de mistere.

Poate timpul le va ști a dezlega

În multă-multă vreme ...

Galaxii se rotesc

În dansul lor tainic.

Lumina și umbra -

În cerul lor romantic.

Valeria ILI, elevă în clasa a V-a „A”
la Liceul Teoretic „Orizont”, Buiucani

mun. Chișinău

MAGIA NUMERELOR

D U Z I N A

Niciun alt număr nu are o denumire specială. Cuvântul duzină provine din limba franceză - „douzaine” („un grup de douăsprezece obiecte”). „Douze” își are originea în latinescul „duodecim”.

În limbajul ironic, *duzină* a căpătat și o conotație ușor depreciativă, sugerând ceva banal, de serie - cum ar fi în expresii de tipul *poezie de duzină* (adică versuri fără valoare deosebită).

Astăzi, cuvântul *duzină* este întâlnit foarte rar, însă acum câteva secole era popular. Pe atunci, aproape totul în lume se număra nu în zeci, așa cum suntem obișnuiți azi, ci în duzini, adică era folosit sistemul duodecimal.

Numărul *zece* are doar patru divizori: 1, 2, 5 și 10. În schimb, *duzina* poate fi împărțită la șase numere diferite: 1, 2, 3, 4, 6 și 12. Acest lucru o face cel mai mic număr cu mulți divi-

zori. Această proprietate unică a duzinei permitea calcule mai flexibile și mai rapide. Toată lumea înțelegea ușor ce înseamnă o treime de duzină, un sfert de duzină, jumătate de duzină, precum și cinci duzini sau chiar o duzină de duzini - care, apropo, avea o denumire: *en gros*.

Istoricii nu exclud faptul că oamenii utilizau proprietățile numărului 12 pentru că acesta apare des în natură: ciclul lunar are 12 rotații, anul - 12 luni etc.

Vorbitorii de limba engleză cunosc și expresia *baker's dozen* („duzina brutarului”), adică 13. Aceasta provine din Anglia medievală, din perioada domniei regelui Henric al

III-lea (1216-1272). În 1266, a fost adoptată legea *Assize of Bread and Ale* („Legea Pâinii și a Berii”), care reglementa greutatea pâinii și a berii pentru a proteja consumatorii. Dacă un brutar vindea pâine sub greutatea stabilită, risca pedepse grave. De aceea brutarii adăugau o pâine suplimentară atunci când vindeau o duzină, asigurându-se că nu vor fi acuzați de înșelăciune. Astăzi, expresia *baker's dozen* este folosită pentru a desemna un grup de 13 unități, mai ales în comerțul cu produse de panificație, dar și în sens figurat pentru a indica o cantitate suplimentară oferită ca gest de bunăvoință.

INVENȚII ÎNTÂMLĂTOARE

Chipsurile

În 1853, într-un restaurant din Saratoga, New York, un client deosebit de nervos (magnatul căilor ferate Cornelius Vanderbilt) nu a vrut să mănânce cartofii prăjiți care i-au fost serviți, plângându-se că erau prea groși și umezi.

După ce a refuzat mai multe farfurii cu cartofi din ce în ce mai subțiri, bucătarul restaurantului, George Krum, s-a răzbunat prăjind în ulei niște felii de cartofi subțiri ca vafele și le-a servit clientului.

Vanderbilt a început să spună că și această ultimă încercare a fost inutilă: cartofii erau prea subțiri și imposibil de înfipt cu furculița, dar, după ce a gustat câteva feliuțe, a fost foarte mulțumit și personalul restaurantului a putut să-și vadă de treabă. Drept urmare, în meniu a apărut un nou fel de mâncare: „Chipsuri de Saratoga”. În curând acestea au început să fie vândute în lumea întreagă, devenind o gustare nemaipomenit de populară.

ORAȘE MISTERIOASE

MACHU PICCHU

Machu Picchu reprezintă una dintre cele mai celebre destinații din lume, un oraș-templu învăluit de mister. Construit în secolul al XV-lea de către civilizația Inca, orașul a fost abandonat în secolul al XVI-lea, posibil din cauza sosirii conchistadorilor spanioli sau ca urmare a unor catastrofe naturale.

Machu Picchu, o capodoperă de artă, urbanism, arhitectură și inginerie a civilizației incașe, se află la 2.430 m deasupra nivelului mării, în mijlocul unei păduri tropicale montane, într-un cadru extraordinar de frumos, parca fiind o extensie a naturii. A fost, probabil, cea mai uimitoare creație urbană a Imperiului Incaș la apogeul său: zidurile sale gigantice, terasele și rampele par să fi fost sculptate natural în pante stâncoase abrupte.

Orașul e situat pe teritoriul regiunii actuale Cusco din Peru. Arhitectura impresionantă a acestuia include temple, terase agricole și structuri complexe, toate construite fără a fi folosit mortarul, ci doar pietre cu o precizie uimitoare. Marea întrebare fără răspuns este: cum au reușit incașii să construiască aceste structuri într-un loc montan nemaipomenit de inaccesibil?

Există multe teorii despre scopul real al Machu Picchu: un loc sacru pentru ceremoniile religioase ale incașilor? O reședință regală pentru împăratul Pachacuti? Sau poate chiar o fortăreață strategică? Astfel Machu Picchu și-a dobândit faima unei destinații atrăgătoare, dar a devenit și o sursă continuă de speculații.

Un alt aspect fascinant este că orașul a fost complet uitat de lume pentru multe secole și a fost redescoperit abia în 1911 de către exploratorul american Hiram Bingham.

Este posibil ca spaniolii să fi ratat Machu Picchu, atunci când au cucerit teritoriul incaș în sec. XVI, însă localnicii știau despre existența acestuia cu mult înainte de sosirea lui Bingham.

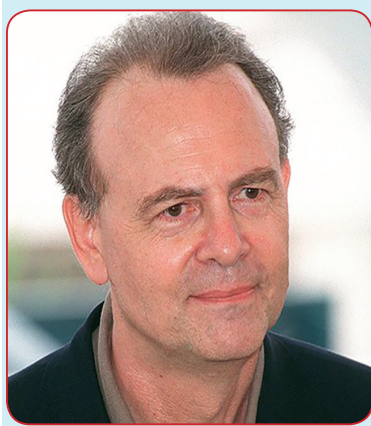
Totuși, datorită exploratorului american, Machu Picchu a devenit un simbol al civilizației Inca, un loc plin de energie spirituală, unde mulți vizitatori simt o conexiune profundă cu trecutul și cu natura. Abia însă în 1983, UNESCO a desemnat orașul drept sit al patrimoniului mondial, descriindu-l ca „o capodoperă absolută de arhitectură și un testimoniu unic al civilizației incașe”.

Machu Picchu a atras mereu atenția oamenilor de știință. În timpul unui eveniment anual al Societății de Geologie din SUA, Rualdo Menegat, cadru didactic al Universității Rio Grande din Brazilia, a prezentat o analiză prin care a explicat motivul localizării neobișnuite a Machu Picchu, notează *Science Daily*. Menegat a realizat o hartă complexă a zonei, descoperind că așezarea a fost amplasată la intersecția faliilor platoului Anzilor. Scănarile au arătat că sectoarele urbane ale orașului, precum și zonele folosite pentru agricultură sunt orientate în mod misterios în direcțiile dictate de către faliile tectonice, lucru obișnuit și pentru alte orașe incașe, așa ca Ollantaytambo, Pisac sau Cusco.

Problemă de logică

	×		×		=	64
	+		×		=	45
	×		-		=	63
	+		×		=	?

A răspuns corect la problema din ediția precedentă Cristian ONOFREI (Chișinău). Vă propunem o problemă nouă. Grăbiți-vă să găsiți soluția, pentru că cei mai ageri cititori vor avea parte de premii la sfârșit de an. Succes!

Patrick MODIANO (n. 30 iulie 1945, Boulogne-Billancourt, Franța) este un scriitor francez. În 2014 i-a fost decernat Premiul Nobel pentru Literatură, după ce anterior fusese laureat al Premiului pentru Roman al Academiei Franceze și al Prix Goncourt.

În liceu îl întâlnește pe Raymond Queneau, care îl introduce în lumea literară și îi citește manuscrisul primei lui cărți, ajutându-l să debuteze la editura Gallimard, în 1968: *La Place de l'Étoile*, lucrarea obținând Premiul „Roger Nimier”

și Premiul Fénéon. Modiano este un scriitor extrem de prolific, publicând, de atunci, câte un roman la un interval de maximum trei ani.

Motivația juriului Premiului Nobel: „pentru arta rememorării prin care evocă cele mai absconse destine umane și dezvăluie universul vieții sub Ocupație.”

Patrick MODIANO

În cafeneaua tinereții pierdute

(Fragment)

DINTRE cele două intrări ale cafenelei ea o alegea întotdeauna pe cea mai puțin vizibilă, aceea pe care mulți o numeau „ușa din umbră”. Stătea veșnic la aceeași masă din spatele sălii mici. La început nu vorbea cu nimeni, apoi a făcut cunoștință cu obișnuiții cafenelei *Condé*, cei mai mulți având vârsta noastră, cam între nouăsprezece și douăzeci și cinci de ani. Câteodată, ea se așeza la mesele lor, dar, cel mai adesea, rămânea fidelă locului său din spatele sălii.

Nu venea niciodată la aceleași ore. O găseai acolo dis-de-dimineață, ori apărea abia către miezul nopții și rămânea până la ora închiderii. *Le Condé* era cafeneaua care închidea cel mai târziu din cartier, împreună cu *Le Bouquet* și *La Pergola*, dar era și cea care adăpostea clienții cei mai stranii. Odată cu trecerea timpului, stau și mă-ntreb dacă nu cumva doar prezența ei dădea straniețate acestui loc și acestor oameni, ca și cum i-ar fi impregnat pe toți cu parfumul ei.

Închipuiți-vă că ați fi adus acolo cu ochii legați, că ați fi instalat la o masă, că vi s-ar scoate legătura de la ochi și vi s-ar da un răgaz de câteva minute ca să răspundeți la întrebarea: În ce cartier al Parisului sunteți? Ar fi de-ajuns să vă observați vecinii, să le ascultați conversațiile și veți ghici pe dată: în preajma răspântiei de la *Odéon*, pe care întotdeauna mi-o închipui mohorâtă sub ploaie.

Într-o bună zi, un fotograf a intrat la *Condé*. Nimic din înfățișarea sa nu-l deosebea de ceilalți clienți: aceeași vârstă, aceeași ținută vestimentară neglijentă.

Purta o haină prea lungă pentru el, pantaloni de doc și bocanci soldățești. Îi fotografiasse pe mulți dintre cei care frecventau *Le Condé*. El însuși devenise unul dintre obișnuiții localului; ceilalți își imaginau că face fotografii de familie. Mult mai târziu, pozele au apărut într-un album despre Paris,

având ca explicații doar prenumele clienților sau porecele lor. Și ea era prezentă în multe dintre aceste fotografii. Atrăgea lumina mai mult decât alții, cum se spune în cinematografie. Dintre toți, pe ea o remarcă dintr-odată. În josul paginii, în legendă, era menționată cu prenumele de „Louki”. „De la stânga la dreapta: Zacharias, Louki, Tarzan, Jean-Michel, Fred și Ali Cherif...” „În prim-plan, stând la bar: Louki. În spatele ei, Annet, Don Carlos, Mireille, Adamov și doctorul Vala.”

Louki stă dreaptă, în timp ce alții au atitudini relaxate. De exemplu, cel numit

Fred a adormit cu capul sprijinit pe bancheta de moleschin și, în mod vizibil, nu

s-a mai bărbierit de multe zile. Trebuie că prenumele de Louki i-a fost atribuit încă din clipa în care a început să frecventeze *Le Condé*. Eram acolo într-o seară când a venit aproape de miezul nopții. În sală nu mai rămăseseră decât Tarzan, Fred, Zacharias și Mireille, așezați în jurul aceleiași mese. Tarzan e cel care-a țipat:

— Uite-o pe Louki...

Mai întâi a părut speriată, apoi a surâs. Zacharias s-a ridicat și, pe un ton de falsă gravitate, a spus:

— În noaptea asta te botez. Din clipa asta te vei numi Louki.

Și, pe măsură ce orele se scurgeau și fiecare dintre ei o numea Louki, îmi vine să cred că se simțea ușurată să poarte un nou prenume. Da, ușurată. Într-adevăr, cu cât mă gândeam mai bine, prima impresie mi se adevăra: ea se refugia aici, la *Condé*, de parcă voia să fugă de ceva, să scape de un pericol. Gândul ăsta îmi venise tot văzând-o singură, așezându-se mereu în locul acela retras unde nimeni n-o putea zări. Chiar și atunci când era alături de alții, nu atrăgea deloc atenția.

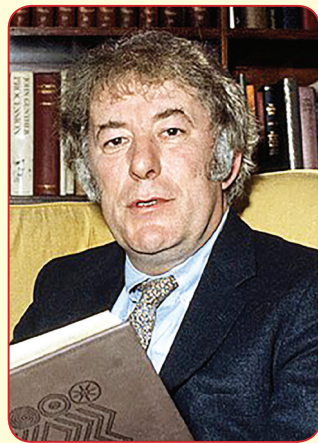
Rămânea tăcută și rezervată și se mulțumea să asculte.

Traducere în română
de Constantin ABĂLUȚĂ

Coordonator de pagină: Octombrina ONOFREI

Seamus HEANEY (13 aprilie 1939 – 30 august 2013) a fost un poet, dramaturg și traducător irlandez. A primit Premiul Nobel pentru Literatură în 1995. Printre cele mai cunoscute lucrări ale sale se numără *Moartea unui naturalist* (1966), primul său volum semnificativ publicat. Poetul american Robert Lowell l-a descris ca fiind „cel mai important poet irlandez de la Yeats încoace”, iar mulți alții, inclusiv academicianul John Sutherland, au spus că a fost „cel mai mare poet al epocii noastre”. Robert Pinsky a afirmat: „cu minunatul său dar al ochiului și al auzului, Heaney are darul povestitorului”.

Seamus HEANEY

SCHELE

Zidarii, înainte să înalțe-o clădire către stele,
Sunt atenți și-au grijă de platforme și de schele;

Se-asigură că scările sunt bine proptite pe picioare,
Iar scândurile temeinic fixate și cu lemnul tare.

Totuși, acestea-s îndepărtate când lucrarea-i gata,
Ivindu-se pereții puternici și albi, duri ca piatra.

Astfel, dragă, dacă uneori ți se pare că se prăbușesc
Vechile punți dintre noi, acceptă-acest fapt firesc,

Nu te teme. Putem lăsa schelele să cadă-n noroi,
Încrăzători în zidul ridicat de amândoi.

O GURĂ DE APĂ

Venea în zori să ia apă, ca un liliac bătrân
clătinându-se peste câmp:

tusea pompei, larma făcută de găleată
și lentul diminuendo, în timp ce se umplea
o anunțau. Îmi amintesc șorțul gri,
îmi amintesc smalțul sărit din buza găleții,
vocea ca un scârțâit

precum cel din încheieturile pompei.

Noptile în care-o lună plină se ridica
peste casă, peste acoperișul ei și cădea
înapoi pe fereastră, în apa de pe masă.

Din care-am luat acum să beau din nou, încercând să
fiu credincios vorbelor scrise
pe cana ei, Amintește-ți Dăruitorul, aproape șterse.

LA MURE

Spre sfârșitul lui august, după ploile grele și soarele
de-o săptămână, se coceau murele.

La început doar una, un cocoloș mov, strălucitor
printre altele, roșii, verzi, tari ca niște noduri.

O mâncai și dulce îi era carnea

ca sângele îngroșat: sângele verii în ea
lăsând pete pe limbă și poftă de cules.

Cele roșii s-au înnegrit și pofta ne-a trimis

cu bidoanele pentru lapte, toate oalele și cutiile

până unde măracinii zgârâiau și iarba udă ne albea cizmele,
În jurul izlazelor, câmpurilor de porumb, rândurilor de cartofi
am răscolit tufele și am cules până am umplut vasele.

Până când pe fund s-au adunat cele verzi și, deasupra, stropi
negri, boabe mari, coapte, luceau ca o grămăjoară de ochi.

Măinile usturau, palmele lipicioase ca ale lui Barbă Albastră.
Pe cele bune le-am ascuns în staul și ne-am văzut de treabă.

Când troaca s-a umplut, am găsit pe ea o crustă,
înfiptă-n prada noastră, o ciupercă gri-șobolan.

Și sucul se-mpuțise, odată luate de pe locul lor, din cârg,

Fructele se amărau. Întotdeauna îmi venea să plâng,
nu era drept. Toate acele tinichele minunate,
umplute-acum cu scârboșenii. Speram că o să țină, în fiecare an,
de fapt, știind că nu se poate.

Traducere de Petru DIMOFTE

Wunderkind

COPII - MINUNE

Coordonator de pagină: Eudochia VERDEȘ Nr. 5 (48)

Tineri inovatori

Pentru un viitor mai verde

90 de elevi pasionați de știință și-au prezentat proiectele inovatoare în cadrul Olimpiadei Republicane de Ecologie. Ei au înaintat soluții creative pentru problemele de mediu, manifestându-și dorința de a contribui activ la protejarea naturii. În urma unei evaluări riguroase, au fost premiați 18 elevi, autori a 10 proiecte învingătoare. Aceștia sunt din mai multe raioane și municipii din țară, precum Anenii Noi, Bălți, Cahul, Chișinău, Criuleni, Ialoveni, Orhei, Sângerei și Soroca.

Să cunoaștem câțiva premianți și ideile lor ingenioase.

Arina POSTICĂ, Laura BORTĂ, eleve la Liceul Teoretic „Olimp”, Sângerei:

– Am aflat că foarte multe gospodării particulare, dar și vinării aruncă resturile de la producerea vinului. Aceasta dăunează naturii, provocând invazii de buruieni, de rozătoare, virusuri și ciuperci. Ne-am gândit cum am putea să transformăm în mod inteligent tescovina și am propus utilizarea acesteia în diverse domenii terapeutice, în industria artizanală. Sperăm ca, pe viitor, ideile noastre să intereseze factorii decidenți și persoanele pasionate de creația handmade.

pentru tipografii sau fabricile de hârtie care doresc să adopte soluții ecologice și eficiente.

Ion CIREȘ, Mihai GRINCIUC, elevi la Liceul Teoretic „Ștefan Holban”, Hâncești:

– Proiectul nostru este conceput pentru a reduce concentrația de CO₂ din atmosferă și pentru a soluționa o problemă frecvent întâlnită – situația în care cineva rămâne fără baterie la telefon într-un loc public, cum ar fi un parc. Am creat un prototip de bicicletă care transformă energia cinetică în energie electrică. Pentru construcția bicicletei, am folosit materiale reu-

Laureații Olimpiadei Republicane de Ecologie

Ștefan SAVCIUC, elev la Liceul Teoretic „Boris Dânga”, Criuleni:

– Propunem un proiect inovativ pentru producerea hârtiei eco, bazat pe ambrozie și resturi vegetale. Avem deja plantați arbori care furnizează frunzele necesare, iar ambrozia este cultivată și colectată într-o seră special amenajată. Pentru a asigura sustenabilitatea, o eventuală fabrică ar putea utiliza panourile fotovoltaice de care dispunem, pentru a produce energia necesară funcționării, iar în zilele fără soare, energia ar putea fi asigurată de turbine eoliene. Acest proiect este o oportunitate interesantă

tilizabile, iar rezultatul este extraordinar: telefonul poate fi încărcat în aproximativ o oră și jumătate, la fel ca atunci când îl conectăm la priză.

Agencia Națională pentru Curriculum și Evaluare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării a apreciat înalt proiectele elevilor care au ajuns la etapa republicană a Olimpiadei de Ecologie. „Ceea ce faceți astăzi poate influența viitorul, iar soluțiile voastre pot inspira o întreagă națiune să adopte comportamente mai responsabile față de mediu”, a subliniat directoarea Agenției, dna Lilia Ivanov.

Sursa: MEC al Republicii Moldova

Copii geniali

Akrit Jaswal

Cu un IQ de 146, Akrit Jaswal a fost desemnat cel mai inteligent copil din India, țara care are circa 1,5 de miliarde de locuitori.

Akrit a intrat în atenția publică în anul 2000, când a realizat prima operație chirurgicală. Avea doar șapte ani, iar pacienta lui, o fetiță de opt ani, suferise arsuri grave la una din mâini, astfel că degetele îi erau lipite unul de celălalt. Deși Akrit nu avea studii medicale, a reușit să-i separe degetele. Astfel fetița și-a putut folosi din nou mâna.

Ulterior, Akrit Jaswal a studiat la Universitatea Chandigarh din India, în prezent e cercetător, având obiectivul de a descoperi tratamente împotriva cancerului, osteoartritei și a altor boli.

Talent și perseverență

VIATA ÎN CULORI

Alexandra STRATAN este o fetiță pe cât de modestă, pe atât de talentată. Este captivată de frumos, de pictură și își dezvoltă potențialul artistic prin perseverență, sensibilitate și curiozitate față de artă. Ea își dezvoltă în mod constant cultura vizuală, vizitând galerii și pinacoteci chiar și atunci când pleacă în călătorii. În lucrările sale, ne surprinde prin noi abordări și expresii. Prin contrastele de culori, ea încearcă să transmită mesaje interesante și vibrante, creând un impact vizual emoționant.

Cunoscând-o mai bine pe Alexandra, te convingi de sensibilitatea ei artistică, de dorința de a dăru un strop de lumină și culoare lumii din jur.

Am rugat-o să ne povestească despre pasiunea-i pentru frumos și iată ce ne-a relatat:

– Pictura a devenit pasiunea mea pe când aveam doar câțiva anișori. Dragostea pentru artă a început într-un mod special, ba chiar amuzant. Am desenat o pisică pe care mi-o doream mult. Spre surprinderea mea, părinții mi-au îndeplinit visul și mi-au dăruit o pisică adevărată. De atunci, am simțit că prin desen și pictură îmi pot aduce la viață... dorințele. Azi nici nu-mi pot imagina viața fără culori și forme pe care le redau în desenele mele.

De doi ani frecventez Școala de Arte Plastice „A. Șciusev”. Aici am noroc de o profesoară minunată, doamna Tatiana Voloh, care mă îndrumă în toate. De la tehnici de pictură – cum să țin pensula și să aleg culorile potrivite – până la sfaturi prețioase de viață. Ea mă ajută să cresc ca artist și ca om.

Am participat deja la diverse concursuri locale, la care mi-au fost remarcate lucrările, însă cea mai mare satisfacție mi-a adus-o participarea la o competiție de artă a Grupului Băncii Mondiale, organizată pentru copii. Juriul a evaluat lucrările participanților tocmai de la Washington, din SUA!

A fost o onoare pentru mine să concurez alături de 700 de copii din 60 de țări și să câștig Premiul II pentru toate categoriile. Această reușită m-a făcut mai încrezătoare și mândră de pasiunea mea. M-am convins că, pentru mine, fiecare desen este o pagină pe care urmez să o scriu în cartea vieții mele, iar fiecare culoare nîmi șoptește o poveste plină de farmec.

Alexandra STRATAN, elevă în clasa a V-a la Liceul Teoretic „Mircea Eliade” și elevă în clasa a II-a la Școala de Arte Plastice „A. Șciusev”

mun. Chișinău

Stop-cadru!

Membrii echipei „Hyperion” de la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din Leova au demonstrat excelență și spirit competitiv. Recent, ei au câștigat locul I la Campionatul raional de jocuri de inteligență ERUDIT CAFE, ediția 2025. Prin cunoștințe vaste, muncă în echipă și strategie, elevii au reușit să impresioneze juriul și să domine competiția. Felicitări!

SĂ SCRIM ȘI SĂ VORBIM CORECT!

Rubrică susținută de Gabriela MORARU Nr. 5 (48)

SPRAY Greșeala la zi

– Ce agitați înainte de folosire?
– Orice fel de **šprei**. (Scriș cum a fost pronunțat de concurent, emisiunea „Ce spun românii?”, PRO TV).

Da, am mai discutat cândva despre acest cuvânt, dar el continuă să facă victime.

Substantivul neutru **spray** este un neologism recent (când spun recent, nu vă gândiți că a apărut în limba română ieri), neadaptat sistemului nostru fonetic. El se scrie și se pronunță ca în limba de origine, în cazul nostru limba engleză: **spray**, pronunțat **šprei**. Nu trebuie să confundăm engleza cu germana, în care un cuvânt care începe cu **s** urmat de **t** se pronunță și se scrie cu **ș**. De exemplu: **ștachetă**, **ștecăr** etc.

Și pentru că substantivul nostru se termină în **y**, o literă neobișnuită pentru cuvintele vechi românești, la singular și plural articulat hotărât, folosim cratima: **spray-ul**, **spray-uri**.

Așadar, scriem **spray** și pronunțăm **šprei**.

SONERIE Greșeala la zi

– Ce sună?
– **Suneria**. (Un concurent la emisiunea „Ce spun românii?”, PRO TV).

Greșeala de mai sus are, probabil, legătură cu verbul **a suna**. Vorbitorul crede că substantivul **sonerie** este derivat de la verb.

Cele două cuvinte, însă, au origini diferite: verbul **a suna** vine din latinescul „**sonare**”, iar substantivul **sonerie**, din franțuzescul „**sonnerie**” și italianescul „**soneria**”.

Așadar, corect se spune **sonerie**. Substantivele corecte FAC BINE LA LIMBA!

Interpreți preferați

DOINA SULAC – VOCEA CALDĂ A FOLCLORULUI BASARABEAN

Doina Sulac este o apreciată interpretă de muzică populară și compozitoare din Republica Moldova, cunoscută pentru timbrul său deosebit și pentru implicarea activă în promovarea folclorului autentic. Fiică a legendarului artist basarabean Nicolae Sulac, Doina a moștenit nu doar talentul, ci și pasiunea pentru muzica populară.

Cariera sa artistică a început foarte devreme – la doar patru ani, a urcat pentru prima dată pe scenă în cadrul unei serii de creație dedicate tatălui său. Cu acea ocazie, a interpretat piesa Angelei Moldovan, „Mi-am cusut bondiță nouă”, fiind acompaniată de prestigioasa Orchestră „Lăutarii”. Această apariție a marcat debutul unei cariere care avea să se dezvolte constant. La vârsta de 13 ani, Doina și-a lansat primul CD, un pas important în afirmarea sa pe scena muzicii populare din Republica Moldova.

Viața personală a Doinei a fost marcată de evenimente timpurii. La vârsta de 16 ani, în timp ce era încă elevă de liceu, s-a căsătorit și a adus pe lume o fetiță, Nicoleta.

Un rol important în dezvoltarea artistică a Doinei l-a avut dirigorul Nicolae Botgros, nașul ei de botez și conducătorul Orchestrei „Lăutarii”, care i-a oferit sprijin în momente esențiale ale carierei.

În ceea ce privește studiile, Doina Sulac a urmat Liceul de Muzică „Ciprian Porumbescu”, iar mai târziu a absolvit Facultatea de Canto din cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plas-

tice din Chișinău. Dorind să-și extindă orizonturile, a urmat și Facultatea de Politoologie de la ULIM.

Pe plan muzical, a debutat cu albumul său, intitulat „Doina”, în anul 2002. Acesta a inclus și prima sa compoziție originală, piesa „Dor”. În anul 2008, a urmat albumul „Mohor”, care a avut un impact semnificativ asupra publicului. Ulterior, a lansat și piesa „Floarea lui Sulac”, un omagiu adus tatălui său.

Pe lângă cariera artistică, Doina Sulac s-a implicat și în educația muzicală a tinerilor, înființând o școală privată de muzică. Această instituție

e destinată copiilor cu vârste între 5 și 18 ani și oferă cursuri de armonie, muzicologie, solfegiu și canto. Elevii sunt pregătiți pentru participarea la concursuri importante precum „Ring Star” și „Junior Eurovision”, contribuind astfel la formarea unei noi generații de artiști.

Printre cele mai cunoscute și îndrăgite piese ale Doinei Sulac se numără „Hora Mare”, „Dorul”, „Mărăcine”, „Mohor”, „Fata Mea” și „Floarea Dorului”, compoziții care au consolidat reputația ei ca una dintre cele mai autentice voci ale folclorului moldovenesc contemporan.

Renata CUPCEA

Sugestii de lectură POVESTEA: o luptă pentru viață

*Dacă apa vie dispare,
nici viața nu mai este
posibilă pe Pământ.*

Petre CRĂCIUN

Constituite întotdeauna după aceleași principii fundamentale ale Binelui și Răului, Urâtului și Frumosului, lupte dintre ele, poveștile, prin condiția lor de bază, exprimă aceeași cale a creației dintr-o necesitate primordială a evoluției culturale-artistice generată de mersul societății și de starea de facto a cuvântului, de gradul de activitate a acesteia. Dincolo de cuvânt este însăși fața nevăzută a lucrărilor puse în acțiune de o forță necesară în lupta ei spre un ideal. Povestea, deci, nu e o poveste, ci un produs al vieții unic și metaforic. Mai mult, poveștile implică în subiectul lor o seamă de factori supranaturali ce țin de o taină a tainelor, de un mister indescifrabil din capul locului, care, pe parcurs, scoate la iveală mai multe necunoscute ce contribuie indirect, prin alte acțiuni la dublarea sau triplarea forțelor Binelui și Frumosului ca să le învingă pe cele ale Răului și Urâtului. Evident, prezența lui Făt-Frumos, care luptă cu zmeul rău întru stabilirea aceluiași echilibru salvator, presupune o ciocnire de forțe antagoniste, potrivnice, reciproc împotrivoare, fără de care binele și necesarul, idealul lor, nu poate fi atins lesne pe altă cale. Povestea este așa cum este – o ciocnire de interese, dar și un triumf ulterior al forțelor învingătoare, un fel de poezie a prozei. Alte elemente, atribute utile ale acestei învingeri a Binelui – Calul fermecat și Apa vie, – miraculoase prin natura lor – reprezintă izvorul nesecat și ceresc al forțelor Binelui. Lupta dintre cele două principii se dă pe viață și pe moarte. Or, ea este în numele progresului și al Omului din om, al idealului. Făt-Frumos reușește astfel să-l facă pe Zmeu prietenul său (ajutat, desigur, de Calul fermecat și de Apa vie, de credința în Bine și de forțele celeste...). Mai mult, Zmeul va cunoaște, prin învățare, și scrisul. Și, principalul, va deveni un prieten adevărat al lui Făt-Frumos. Transformarea Zmeului într-un Prieten al Omului este un moment de triumf al protagonistului. De neuitat și celelalte personaje ale poveștii, cum sunt Ileana Cosânzeana, tatăl lui Făt-Frumos, Împăratul, Sfânta Duminică, Împărăteasa, Tudora, sora Zmeșorului, care va încerca să-l întoarcă la părinți, la casa lor, dar zadarnic. Deoarece a învins prietenia cu Făt-Frumos. Acesta, prin curajul său, îl va întoarce cu bine la curtea împărăției sale pe Zmeșor, prietenul său, din Împărăția Zmeilor, desigur cu ajutorul Calului fermecat, al Sfintei Duminici, dar și datorită sentimentului de prietenie neuitat din pieptul Zmeșorului sau Prietenului Omului etc.

Povestea este mai mult decât antrenantă, cuceritoare prin mesajul idealic, cultivând „Iubirea”, opusă „Urii” cultivate de zmei.

Situațiile dramatice în care acționează Făt-Frumos împreună cu ai săi, ajutat de Calul fermecat și sfătuit de Ileana Cosânzeana,

consoarta lui, care îl îndeamnă să se lase odată de aceste lupte zadarnice, deoarece ba îl învinge pe Zmeul rău, ba acela îl biruie pe Făt-Frumos. Iar peste un timp, Zmeul îl cheamă iarăși la o confruntare, deoarece nu-și poate găsi liniștea și pacea, de vreme ce-a fost înfrânt, după cum crede el, pe nedrept. Mai bine, zice Ileana Cosânzeana, de acum să ne căutăm de ale noastre și să facem un copil care să ne mângâie la bătrânețe. Făt-Frumos cade de acord și-i promite că va sta de vorbă cu Zmeul cel rău. Evenimentele ce se vor derula mai departe vor fi mai mult decât surprinzătoare. „Transformarea” subită a lui Făt-Frumos în zmeu, în urma apei pe care a băut-o din izvorul spurcat al zmeilor, îl ispitea pe Împăratul „Împărăției Zmeilor” să-l facă împărat pe voinic. Contând pe ajutorul fiicei Tudora, care urma să-i pună capăt zilelor, aceasta recunoaște că Făt-Frumos, adică Zmeul cel Frumos, „i-a cam aprins inima”. Împăratul voia ca Tudora „să-l învețe pe Făt-Frumos cum este cu legile și cu apucăturile” zmeiești. „Știu că te-ai dus cu gândul de a-l omorî, dar acum, pentru că este unul de-ai noștri, trebuie să-l facem să gândească și să se poarte după obicei”. Refuzul Tudorei îl face pe Împărat să-și scoată coroana de pe cap și s-o arunce cât colo, răbindu-l din greșeală pe alt Zmeu, „care se uită gură-cască la cele petrecute”. Muștrând-o pe fiică-sa „că-și pierde mințile după un sfrijit ca ăsta”, Zmeul-Împărat se adresează consoartei: „Nevastă, tu nu mai zici nimic?”. Aceasta îi amintește de vrăjitoarea Răutatea Nopții..., ale cărei vrăji îi urmăresc și la bătrânețe. Urmează triumful binelui și învingerea Prietenului Omului în Zmeșor, promisiunea acestuia de a aduce Găina cu ouă de aur pentru Sfânta Duminică, încetarea luptelor dintre Făt-Frumos și Zmeul cel Rău.

Fiul de împărat, precum promisesese, născoceste un joc pentru copii – „Luptele dintre Făt-Frumos și Zmeul cel Rău”. Se împlinește prorocirea pentru Ileana Cosânzeana de-a avea un prunc. Cei doi prieteni se mută în Palatul de aur al lui Făt-Frumos, iar Zmeul dăruiește palatul său copiilor orfani și bătrânilor părăsiți de familie. Făt-Frumos începe să lupte, ajutat de Calul fermecat și de Zmeu, pentru salvarea izvoarelor de Apă vie. Astfel povestea este o luptă pentru viață, pentru lumina ei nemuritoare.

Tudor PALLADI

CUCUTENI – rădăcini vechi, viziuni noi

Unul dintre cele mai cunoscute simboluri ale culturii Cucuteni-Tripolie este **figurina feminină**, asociată fertilității și divinității materne. **Spirala**, des întâlnită în decor, simbolizează ciclul vieții și al renașterii. **Cerbul** și alte motive zoomorfe reflectă legătura omului cu natura și credințele animiste ale comunității. Prin aceste elemente, arta Cucuteni oferă o fereastră spre spiritualitatea și estetica unei civilizații care a influențat profund cultura europeană preistorică.

Cultura Cucuteni-Tripolie (aprox. 5200-3200 î.Hr.) este una dintre cele mai vechi civilizații neolitice din Europa, renumită pentru ceramica sa sofisticată și simbolismul bogat. Caracterizată prin vase decorate cu spirale, motive geometrice și figuri antropomorfe sau zoomorfe, această cultură reflectă o viziune artistică rafinată și profundă asupra lumii.

O călătorie în fascinanta cultură Cucuteni le-am propus discipolilor mei, elevi în clasa a IV-a de la Școala de Arte Plastice „A.Șciusev”, în cadrul unui proiect transdisciplinar. Simbolurile străvechi, încărcate de semnificații, au devenit sursă de inspirație pentru o reinterpretare artistică ce îmbină compoziția cu sculptura, tradiția cu viziunea contemporană.

În procesul de creație, ei au experimentat diversitatea tehnicilor aplicate atât în pictură, cât și în sculptură, percepend aceste domenii ca segmente complementare, unite de elemente comune, într-un dialog între timp și spațiu. Lucrările ceramice, realizate sub îndrumarea doamnei **Dorina Jireghea-Tihonciuc**, profesoară de sculptură, sunt expresia unei explorări

plastice profunde. Elevii au redescoperit ritmurile spiralate, reliefurile și adânciturile specifice acestui stil arhaic, transformând lutul într-o poveste vizuală plină de dinamism și echilibru.

În paralel, i-am ghidat să realizeze compoziții bidimensionale în tehnica guaș. Elevii au completat astfel mesajul artistic printr-o grafică expresivă, pete de culoare transpuse decorativ, în care formele și simbolurile sunt redată prin linii ritmice, contraste puternice și accente cromatice sugestive. Simbolul figurii feminine, motivele animale și vegetale au prins conținut în scene distincte, conferind fiecărei creații o identitate unică.

Experiența a fost una semnificativă pentru copii, care s-au arătat încântați de rezultatele obținute și motivați să exploreze noi direcții artistice. Ei au descoperit că trecutul poate deveni o sursă inepuizabilă de inspirație pentru creațiile viitorului.

Tatiana VOLOH, profesoară de arte plastice la Școala de Arte Plastice „A.Șciusev”, grad didactic I

„Eoul trecutului”. Desen de Iuliana ANTOCI

„Origini”. Desen de Manuella CÂRNAȚ

„Spirala timpului”. Desen de Evelina ISTRATIUC

„Urme eterne”. Desen de Maria CRĂCIUN

„Moștenire”. Desen de Anastasia NIȚĂ

„Semne de lumină”. Desen de Constanța ANI

DIRECTOR –
REDACTOR-ȘEF
Ion ANTON

ECHIPA REDACȚIONALĂ: Octombrina ONOFREI (secretar general de redacție), Mariana GABURĂ (redactor-coordonator de emisie); Rodica PROCA (contabil-șef); Cristina COVRIG (secretar-tehnoredactor); Eudochia VERDEȘ (scrisori; preocupările adolescenților); Lidia UNGUREANU (literatură, artă și educație estetică); Ludmila MOVILĂ, Renata CUPCEA (actualitate școlară și organizații pentru copii).
Tel.: redactor-șef – 022-23-37-78; anticamera – 022-23-43-28; contabila – 022-23-36-77; secțiile: 022-23-41-95; secretariat – 022-22-52-49.

Procesare
computerizată:
„FLORILE
DALBE”

„Florile dalbe” index PM 21238
str. Pușkin, 22, Casa Presei, 2012, or. Chișinău
E-mail: contact@floriledalbe.md

Instituția Publică Publicația Periodică Săptămânalul „Florile Dalbe”
Fondator: Ministerul Culturii al Republicii Moldova.
Reînregistrată la Camera Înregistrării de Stat cu nr. 1003600093431 din 11 august 2008

Tipărit la Tipografia BLITZ POLIGRAF S.R.L.,
Chișinău, str. Vlaicu Părcălab, 45

Com. nr. 3014
Tiraj – 2000 ex.

